

Upravništvo „Jutro“ Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124, 3125, 3126
Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Klemenova ulica 2
— Telefon št. 190
Podružnica Lesešnica: Pri kolodvoru
št. 100
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42
Podružnica Trzin: v hiši dr. Baum-
gartnerja

JUTRO

PONEDELJSKA IZDAJA

Uredništvo.
Ljubljana, Knafljeva ul. 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja
vseh ponedeljkov „Jutra“ — Na-
roča se posebej in v celoti po pošti
prejemana Din 4.- po raznašal-
nih dostavišnih Din 5.- mesečno
Maribor: Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65
Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš po
tarifu.

Zaključek balkanske konference

Uradni komunike poudarja trdno odločnost nadaljevati miroljubno politiko, varovati nevtralnost in gojiti prijateljske odnose s sosedi — Zaključne izjave zunanjih ministrov

Beograd, 4. febr. bv. Danes popoldne je stalni svet Balkanske zveze zaključil svoje letošnje redno zasedanje brez senzacij in nepredvidenih sklepov. Novinarjem, ki se jih je v svečani konferenčni dvorani v zunanjem ministrstvu zbralo okrog 200, je bil ob 18. uri prečitan zaključni komunike, ki jasno ugotavlja popolno solidarnost vseh štirih članic Balkanske zveze v pogledu presojanja in vrednotenja vseh elementov sedanega mednarodnega položaja, kolikor neposredno ali posredno vplivajo na položaj balkanskih držav. Komunike (objavljamo ga posebej) je tudi slika sedanega in bližnjega zadržanja članic Balkanske zveze v izraženi obliki, ki ustreza mi obojnemu ozračju, v katerem se je beograjska konferenca sestala in izvršila svoje veliko delo v službi balkanskih interesov.

Popolno medsebojno zaupanje

Ne da bi mogli ob zaključku zabeležiti kakšne senzacionalne sklope, ki jih tudi pričakovati ni bilo, smemo vendar reči, da je letošnje zasedanje stalnega sveta Balkanske zveze rodilo mnogo pomembnih rezuatov.

Na prvem mestu je treba še enkrat naglasiti, da je bil že od prvega dne dosežen tak intimen kontakt med diplomatskimi predstavniki članic Balkanske zveze, da so ti že takoj po prvi izmenjavi misli lahko ugotovili popolno skladnost stališč vseh štirih držav, kar je nadaljnje podrobnosti razgovorov znatno olajšalo. Ta skladnost stališč veje tudi iz današnjega zaključnega komunikeja. Turški zunanji minister Saradzoglu, ki je na tej konferenci pokazal izredno aktivnost, je že včeraj z zadovoljstvom, ki ga ni mogel prikriti, dejal: »Vse gre kakor po olju.«

Zadovoljstvo konferenčnih udeležencev je seveda suggestivno vplivalo tudi na vse opazovalce konferenčnega dela, kar se je opazilo v novinarskih krogih, ki se to pot niso mogli spuščati v nikakršne senzacionalne ugibanja. Vsi, ki so spremljali delo konference, se niso mogli ubraniti vtisa, da se je morda pojavila tolika harmonija samo pod vplivom izrednih okoliščin in splošno dobre volje vseh zainteresiranih, ki se zdajo, kaj hočejo.

Traje stebri Balkanske zveze

Zato so diplomatski predstavniki štirih držav Balkanske zveze že med samim potekom razgovorov lahko dajali jasne in nedvoumne izjave o ciljih svojih prizadevanj.

Čuvanje miru na Balkanu, spoštovanje nevtralnosti v sedanjem konfliktu in nadaljevanje dosedanjih prizadevanj za poglavitve odnose s vsemi sosedi, to so trije stebri politike Balkanske zveze, ki pri vsem tem ne pozabljajo, da zahtevajo skupni interesi miru na Balkanu in v Podunavju tudi skrajno pripravljenost za ohranitev nacionalne neodvisnosti, teritorialne nedotakljivosti in narodne svobode, ako bi bile navedene najvišje dobrine ogrožene zaradi notranjega razkroja.

Stalni svet Balkanske zveze se je na teh osnovah odločil za nadaljevanje svojega ustanovnega pakta za podaljšanje sedem let, kakor smo o tem že poročali, in s čimer je hotel poudariti, da se smatra za trajno in ne le za prehodno mirovno ustanovo na Balkanu. Zato poudarja o čuvanju miru v tem predelu Evrope ni le fraza, ker ima zavarovanje miru svoja konkretna sredstva prav v paktu, kakor je bil sklenjen pred šestimi leti. Toda države Balkanske zveze upoštevajo obnem v naravnih razvoji zadnjih let v tem področju in se zato ne izključujejo iz širše skupnosti, ki jo zahteva sedanji mednarodni položaj na Balkanu in v Podunavju in ki jo one same vedno poudarjajo. V tem duhu se izražajo za iskreno politiko sodelovanja z vsemi državami na tem področju, čeprav smatrajo, da pakt Balkanske zveze v medsebojnih odnosih za regionalen sporazum z obveznostmi medbalkanskega značaja. Pri vsem tem imajo tudi širši balkan-podunavski sporazum v duhu predvsem kot regionalen odgovor za čuvanje miru in medsebojnih odnosov. Že zato ni Balkanska zveza, ni morebitni razširjeni sporazum, ki bi zajel vse balkansko in podunavsko področje, ne moreta imeti nobene osi proti katerikoli izvenbalkanski sili in tudi ne značaja sovražnega bloka. To bi bilo v nasprotju s temeljnimi prizadevanji vseh štirih članic Balkanske zveze, da se na vseh balkanskem in podunavskem področju očuva mir.

Edini pogoj za nevtralnost

Prav zaradi zasledovanja teh ciljev so se članice Balkanske zveze skupno z drugimi državami na tem področju izrekle za nevtralnost med obema vojnima taboroma v sedanjem oboroženem konfliktu. V politiki nevtralnosti vidijo predvsem najemennarnejšo bazo interesov, ki danes spajajo vse države evropskega jugovzhoda, ne glede na to, ali so ali niso članice Balkanske zveze. Zato pa odgovarja dosedanjim tra-

dicijam njihovega medsebojnega sodelovanja na osnovi pakta Balkanske zveze, če obenem poudarjajo, da sicer iskreno žele ostati nevtralne, vendar pa pod enim samim pogojem »da ne bosta njihova nedotakljivost in neodvisnost v nadaljnjem razvoju dogodkov postavljena v preskušnjo.«

Kakor je že pred današnjim komunikejem tako jasno poudaril na sročnem banketu naš zunanji minister dr. Cincar-Marković isti pogoj je na več mestih v svoji zdravici z enako jasnostjo naglasil tudi rumunski zunanji minister Gafencu, ki je osnovne težnje Balkanske zveze pojasnil v odstavku, ki mu v vseh tukajšnjih domačih in tujih tiskovih krogih pripisujejo največji pomen. Gafencu je de al:

»Želo živ čut za vse, kar je nacionalno, za nacionalne vrline, narodno edinstvo in narodno ozemlje, pa v isti sapi duh pomirljivosti, ki je pripravljen postaviti mostove preko občutkov nasprotja in preteklosti in izmed tolikšnih posebnih interesov izluščiti obči interes, ki prevladuje nad njimi, to je približalo in združilo v okviru našega sporazuma pomirjene in med seboj enake ter svobodne narode.«

Interes miru in interes nevtralnosti sta dva taka obča interesa, ki prevladujeta nad vsemi drugimi. Glede nereguliranih vprašanj Podunavja in Balkana pa je mogoče najti izhod v okviru regionalnega sporazuma s primernimi formulami, s katerimi bi se mogle med seboj pomeriti in prijateljsko zblizati sosedne države.

Medbalkanska solidarnost

Te politične poglede pa seveda živo prepletajo gospodarska vprašanja, ki prav tako zahtevajo večjo medsebojno povezanost na osnovi skupnih interesov.

V teh mejah je letošnji konferenci stalnega sveta Balkanske zveze dala posebno obeležje balkanska solidarnost. Skupna želja vseh balkanskih držav, da se ohrani mir, je olajšana z nevtralnostjo vseh teh držav v sedanjem sporu. Obe pa sta najtrdnjši temelj balkanske solidarnosti v sedanjem položaju. To pomeni, da ostaja jamstvo pakta Balkanske zveze striktno notranjebalkansko in da se ne tle izvenbalkanskih čimteljev, kar bi po mnenju poučenih krogov veljalo tudi v primeru, da bi Bolgarija in Madžarska vstopili v zvezo. Ne smemo seveda pri tem misliti, da se diplomatski predstavniki članic Balkanske zveze niso v svojih razgovorih dotaknili tudi konkretnih predvidevanj v bližnjem razvoju, toda izključiti smemo domnevo, da bi bila v pretresu za isel kakšnega posebnega bloka.

Vsekakor pa pada iz sročnih zdravici oči, da sta tako naš zunanji minister dr. Cincar-Marković, kakor rumunski zunanji minister Gregor Gafencu govorila ne le o balkanskem, marveč tudi o balkansko-podunavskem področju. To dokazuje, da se jemljejo že sedaj v poštev pri politiki miru na Balkanu tudi izvenbalkanski čimtelji.

Konferenca miru

Kar pa najbolj označuje vse letošnje sklope stalnega sveta Balkanske zveze, je njihovo tako krepko poudarjanje miroljubnosti, ki je spričo ozračja, v katerem se je konferenca vršila, nihče ne bo mogel podcenjevati ali omalovaževati. Beograjska konferenca je bila zares konferenca miru. S tega vidika moramo presojeti tudi vse njene rezultate, ki so le na videz manj pomembni, kolikor ne prinašajo nikakršnih senzacionalnih in konkretnih rešitev, toda njihov zgodovinski pomen bo toliko bolj prišel do izraza, kolikor bolj bi se ugotovile sedanje notnje evropske situacije zapletli z novimi negotovostmi, ki niso izključene. Tedaj se bo Evropa spomnila letošnjih mirovnih naporov in pobud, ki so vodile državniške Balkanske zveze pri njihovem konferenčnem delu. Tedaj tudi ne bo nihče mogel osporavati, da so se sredi prvih viharjev nove vojne vihrje v Evropi sešli v naši prestolnici štirje možje, ki jim gre prav ta zasluga, da so — de la! — za mir.

Vtis komunikeja

V novinarskih krogih Balkanske zveze je bil komunike sprejet z vidnim zadovoljstvom. Tako rumunski, kakor grški in turški tovariši so poudarjali, da se je vse izteklo tako, kakor je bilo mogoče realno od vsega začetka pričakovati. Nekateri inozemski novinarji, ki so se trudili, da bi dali zasedanju stalnega sveta Balkanske zveze senzacionalnejši značaj, so bili v svojih pričakovanjih razočarani. Italijani niso pričakovali senzacij, in jih komunike ni presenetil. Bolgari so ostali zaprti; znabiti so več pričakovali, toda odločne volje za nadaljevanje dosedanjih naporov članic Balkanske zveze, da bi se uredili odnosi s sosedi, niso mogli prezreti. V celoti pa se komunike presoja kot vseskozi pozitivna potrditev miroljubne politike Balkanske zveze.

Kakšne posledice bodo članice Balkanske zveze izvajale iz svojega jasno preciziranega stališča zlasti v pogledu odnosa s sosedi, še ni znano, vendar je, da tako izrečno poudarjajo potrebo ohranitve neposrednih stikov med diplomatskimi predstavniki Balkanske zveze vs čas do

prvega prihodnjega sestanka stalnega sveta. Tudi danes kakor včeraj se v diplomatskih krogih ne izključujejo možnosti diplomatskih stikov na vsem jugovzhodnem področju, manj verjetne pa se zdijo vesti o sklicanju balkansko-podunavske konfe-

rence, kakor so o tem pisali nekateri francoski listi, ker se brez primernih diplomatskih priprav takšne konference ne daje improvizirati in ni mogoče videti, kakšne neposredne koristi bi mogla taka konference imeti.

Službeni komunike

Beograd, 4. febr. AA. Po končani konferenci stalnega sveta Balkanske zveze je bilo izdano naslednje uradno sporočilo:

Stalni svet Balkanske zveze je zasedal v Beogradu 2., 3. in 4. februarja 1940. Grdijo je zastopal Jean Metaxas, predsednik vlade in zunanji minister, Rumunijo Grigore Gafencu, minister za zunanje zadeve, Turčijo Su'ri Saradzoglu, minister za zunanje zadeve, Jugoslavijo pa dr. Aleksander Cincar-Marković, minister za zunanje zadeve. Izmenjava mnenj je članom stalnega sveta omogočila v pristrčnosti in polnem zaupanju soglasno ugotoviti:

- 1) skupni interes štirih držav, da se ohrani mir, red in varnost na jugovzhodu Evrope;
- 2) njihovo trdno odločnost nadaljevati odločno miroljubno politiko, držati se točno njihovih stališč glede današnjega spopada, da bi obvarovali pred izkušnjami vojne ta del Evrope;
- 3) njihovo voljo, da ostanejo združeni v krogu sporazuma, ki izjava samo svoje lastne cilje in ki ni naperjen proti nikomur, ter da skupno skrbijo za ohranitev pravice vsake članice do neodvisnosti in nacionalnega ozemlja;
- 4) njihovo iskreno željo ohraniti in gojiti prijateljske odnose s sosednimi državami v pomirljivem duhu medsebojnega razumevanja in miroljubnega delovanja;
- 5) potrebo, da se izpolnijo in ustvarijo čim tesnejše gospodarske in prometne zveze med balkanskimi državami, pri čemer naj se organizirajo posebno trgovinski odnosi v okviru Balkanskega sporazuma;
- 6) podaljšanje balkanskega pakta za novo statutarno dobo sedmih let, začeti s 9. februarjem 1941;
- 7) sklep štirih zunanjih ministrov ohraniti medsebojne tesne stike do prihodnjega rednega zasedanja stalnega sveta, ki bo v Atenah februarja 1941.

Trdni optimizem balkanskih državnikov

Zaključne izjave zunanjih ministrov novinarjem o uspehu konference

Beograd, 4. febr. AA. Potem ko je prečital komunike o sestanku stalnega sveta Balkanskega sporazuma je rumunski zunanji minister Gafencu prečital predstavnikom tiska tole izjavo:

»Nimam kaj dodati sporočilu, ki je takšno, da so vsi komentari odveč. V ostalem pa ste moje poglede na cilje in metode Balkanskega sporazuma našli v mojem sročnem govoru, ki je, kakor upam, bil jase. Kot blviš novinar — in če je človek bil novinar, potem ostane to vsaj malo vse svoje življenje — čutim profesionalno dolžnost in zadovoljstvo demantirati vse senzacionalne vesti, ki so se, kakor pravijo, širile glede naše konference. Gotova nervoja, ki se tu pa tam pojavlja, kadar se zberemo, ni na mestu, kajti tu, v tej dvorani, kjer smo imeli konferenco, je ni. Delali smo popolnoma mirno in v popolnem soglasju. Prepričan sem, gospodje, da boste na osnovi rezultatov, ki so vam sedaj znani, pred javnim mnenjem tolači našega iskrenega napora, napravljenega za ostvaritev dela miru in konsolidacije. Meni je na tem, da se vam v naprej zahvalim za vaše lojalno sodelovanje. Tle dnevi, ki smo jih prebili skupno, so dovolili mojim tovarišem in meni ugotoviti skupno voljo, da ostanemo združeni in gojimo zajedno pravice in interese, ki jih predstavljamo, da v vsej lojalnosti služimo miru, da gojimo prijateljske odnose s našimi sosedi. Prepričani smo, da postaja naš sporazum vedno bolj in bolj orožje, koristno tudi za naše sosede in za idejo Evrope, ki sedanje dni tako trpi. Ki ji pa toliko bolj ostanemo zvesti in vdani. Objavljamo, da je sedanje zasedanje stalnega sveta Balkanskega sporazuma končano, ter se še enkrat zahvaljujem jugoslovanski vladi, posebno pa svojemu prijatelju Cincar-Markoviću za tako pripravo in bratsko gostoljubnost, ki smo je bili tu deležni.«

Metaxas

Po rumunskem zunanjem ministru Gafencu je predsednik grške vlade in grški zunanji minister Metaxas prečital izjavo, ki se glasi:

»Beograd nas je tudi ob tej priliki sprejel z nlemlasto kurtuazijo in gostoljubnostjo. Leži mi na tem, da preko vas izrazim svojo najtoplejšo hvaležnost mešanstvu prestolnice in vsemu jugoslovanskemu narodu. Nimam potrebe ponoviti vam, da je naše delo teklo v pristrčnem ozračju. Naše sporočilo kakor tudi govori, ki so bili izrečni snči, vas v polni meri obveščajo o izrednih rezultatih našega dela. Trdno smo prepričani, da bo z ozirom na naš duh polne solidarnosti in tesnega sodelovanja vstal mir v tem delu Evrope v polni meri hranjen.«

Saradzoglu

Po predsedniku Metaksasu je prečital svojo izjavo turški zunanji minister Su'ri Saradzoglu. Izjava se glasi:

»Kot zunanji minister turške republike se veselim srečnega zaključka osmega rednega zasedanja sveta Balkanskega sporazuma. Balkanski sporazum je na ta način napisal novo stran v letopisu svojega obstoja. Ne morem objaviti takega uspeha pred uglednimi predstavniki tiska v lepi prestolnici Jugoslavije, da ne bi v velikem

spoštovanju napotil svojih misli na pot spominja na dva velika graditelja naše zajednice, kralja Aleksandra in predsednika Atatürka.

Ob koncu šestega leta ustanovitve Balkanskega sporazuma čutimo legitimno in popolnoma upravičen ponos, kadar pogledamo na že dosežene rezultate ter na še lepše plodove, katerih se upravičeno nadejamo v bodočnosti. Balkan, nekdanj klasično in nepopravljivo ognjišče nemirov, ime, ki se je uporabljalo v slabem smislu, kadarkoli so geografsko hoteli na kratko obeležiti neugoden položaj v kakem nemir-

Zaključni nedeljski razgovori ministrov

Razočarani lovci senzacij — Dopoldanska in popoldanska seja konference — Velik sprejem novinarjev

Beograd, 4. febr. p. Konferenca stalnega sveta Balkanske zveze se je uocjo zaključila. Kljub vsemu pričakovanju senzacij marsikaterih novinarskih krogov vendarle je nikomur ni bilo žal, da se je potrudil v Beograd u dognal odločno miroljubnost in hladnokrvno nevtralnost, a tudi moralno in materialno pripravljenost članic Balkanske zveze da vztrajajo pri svojih skupnih osnovnih načelih. V takem ozračju ni izostal pomirjevalni vpliv niti na iskalce senzacij, ki so se dne popoldne vrste treznih opazovalcev zbrali v naši prestolnici, da prisostvujejo osmemu zasedanju stalnega sveta Balkanske zveze.

Povsem po določenem programu so se zunanji ministri Balkanske zveze sestali dne dopoldne ob 11. k predzadnji seji v kabinetu našega zunanjega ministra. Dopoldanska seja je trajala dve uri in pol. Popoldne ob 14. je bilo pri grškem poslaniku Bibici Rossetti-ju svečano kosilo, ki so se ga poleg zunanjih ministrov udeležili tudi ministri predsednik Dragiša Cvetković, diplomatski zastopniki vseh štirih članic Balkanske zveze in še drugi ugledni gosti.

Popoldne se je delo stalnega sveta Balkanske zveze zaključilo. Zunanji ministri so se sestali ob 16.30. Poleg zaključnih ugovoritev je bil na dnevnem redu tudi komunike, ki je bil objavljen poldrugo uro po- zneje.

Za komunike in izjave ministrov je vladalo v novinarskih krogih ogromno zanimanje. V veliki slavnostni dvorani za konferenco v zunanjem ministrstvu se je zbralo preko 200 poročevalcev domačega, balkanskega in tujega tiska. Med njimi niso manjkali novinarji iz najoddaljenejših krajev sveta. Sprejem objave komunikeja in izjav sta prenašali tudi obe beograjski radijski postaji. Poleg novinarjev je bilo zbranih v dvorani tudi več kineoperaterjev.

Točno ob 18. so vstopili v dvorano zunanji ministri Balkanske zveze, ki so jih sprejeli vsi prisotni z živahnim ploskanjem. Ko je v dvorani nastal mir, je spregovoril dosednji predsednik stalnega sve-

ta kraja, nudi danes izmučenemu svetu pred negotovostjo in strahom, kaj bo jutri zaradi sedanje vojne, zgled vrline, modrosti, usklajenosti, solidarnosti, sloge in opreznosti, vrline, katerim se lahko zahvalimo, da bodo naše države in naši narodi ostali izven težkih izkušenj sedanjega spopada. Za tak rezultat se imamo zahvaliti koristnim naukom, ki so si jih naši narodi napravili iz težkih izkušenj minulosti. Pri vsem tem pa se mi zdi, da ni nič manj pomembno tudi stalni vpliv čimtelja, ki se imenuje Balkanski sporazum.

Ne bi želel končati teh razglabljanj, da ne bi izrazil priznanja smislu za stvarnost in duhu razumevanja svojih tovarišev, uglednih predstavnikov zaveznških držav, ki s svojim modrim in dalekovidnim za držanjem vodijo usodo Balkanskega sporazuma po poti stalnega napredka, ki ga ničesar več ne more zadržati.«

Cincar-Marković

Zunanji minister dr. Cincar-Marković je dal predstavnikom tiska tole izjavo:

»Mislim, da ni potrebno povedati, ker ste to lahko že sami ugotovili, kako je bila jugoslovanska prestolnica srečna, da se ji je nudila prilika pozdraviti in sprejeti te dni eminentne predstavnike prijateljskih držav ter predstavnike inozemskega javnega mnenja in da je lahko bila sedež sedanjega zasedanja sveta Balkanskega sporazuma, čigar rezultati, o tem sem prepričan, bodo imeli ugodne posledice za nadaljnji razvoj dogodkov na Balkanu in Podunavju. V trenutku ko se končuje to zasedanje sveta, mi je na tem, da posebno naglasim duh popolnega in harmoničnega sodelovanja, ki je prevečal delo sveta. Istočasno naj mi bo dovoljeno posebno se zahvaliti dragemu tovarišu in prijatelju Gafencu, ki je kot predsednik vodil naša dela s takšno spretnostjo in razumevanjem. Pristrčno ozračje, v katerem se je vršil naš sestanek in mnjenja, ki so se pojavila v toku posvetovanj, so jasno povedana tako v včerajšnjih govorih kakor v današnjem uradnem sporočilu. Vsakdo bo imel možnost ugotoviti, kolikšnega pomena je bilo to delo za ohranitev miru na našem sektorju, kakor tudi za sodelovanje med vsemi balkanskimi državami. Ne bi želel končati te kratke izjave, ne da bi izrazil priznanje načinu, na kateri ste nam vi pomagali. Apelinam na vas in vas tudi za bodoče prosim za vašo naklonjeno sodelovanje pri miroljubnih naporih, ki jih vršijo vse balkanske vlade.«

Zadovoljstvo v Italiji

Rim, 4. febr. z. Poročila o poteku balkanske konference so vzbudila v Rimu veliko pozornost, a hkrati tudi zadovoljstvo. Splošno poudarjajo, da so tako politični, kakor gospodarski problemi obravnavani na realen in koncilianten način. Jugoslavija si je po mnenju rimskih krogov ob tej priliki znova ojačila svojo pozicijo. Italija se tega lahko le veseli, kakor ji gre v račun, da so se njeni odnosi s Turčijo v zadnjem času naglo izboljšali. O tem ne pričajo zgolj pogajanja za novo ureditev gospodarskih odnosov med Italijo in Turčijo, nego so se tudi že na političnem področju pojavili osnovno enaki pogledi na balkanske probleme.

Zaključni nedeljski razgovori ministrov

Razočarani lovci senzacij — Dopoldanska in popoldanska seja konference — Velik sprejem novinarjev

Beograd, 4. febr. p. Konferenca stalnega sveta Balkanske zveze se je uocjo zaključila. Kljub vsemu pričakovanju senzacij marsikaterih novinarskih krogov vendarle je nikomur ni bilo žal, da se je potrudil v Beograd u dognal odločno miroljubnost in hladnokrvno nevtralnost, a tudi moralno in materialno pripravljenost članic Balkanske zveze da vztrajajo pri svojih skupnih osnovnih načelih. V takem ozračju ni izostal pomirjevalni vpliv niti na iskalce senzacij, ki so se dne popoldne vrste treznih opazovalcev zbrali v naši prestolnici, da prisostvujejo osmemu zasedanju stalnega sveta Balkanske zveze.

Povsem po določenem programu so se zunanji ministri Balkanske zveze sestali dne dopoldne ob 11. k predzadnji seji v kabinetu našega zunanjega ministra. Dopoldanska seja je trajala dve uri in pol. Popoldne ob 14. je bilo pri grškem poslaniku Bibici Rossetti-ju svečano kosilo, ki so se ga poleg zunanjih ministrov udeležili tudi ministri predsednik Dragiša Cvetković, diplomatski zastopniki vseh štirih članic Balkanske zveze in še drugi ugledni gosti.

Popoldne se je delo stalnega sveta Balkanske zveze zaključilo. Zunanji ministri so se sestali ob 16.30. Poleg zaključnih ugovoritev je bil na dnevnem redu tudi komunike, ki je bil objavljen poldrugo uro po- zneje.

Za komunike in izjave ministrov je vladalo v novinarskih krogih ogromno zanimanje. V veliki slavnostni dvorani za konferenco v zunanjem ministrstvu se je zbralo preko 200 poročevalcev domačega, balkanskega in tujega tiska. Med njimi niso manjkali novinarji iz najoddaljenejših krajev sveta. Sprejem objave komunikeja in izjav sta prenašali tudi obe beograjski radijski postaji. Poleg novinarjev je bilo zbranih v dvorani tudi več kineoperaterjev.

Točno ob 18. so vstopili v dvorano zunanji ministri Balkanske zveze, ki so jih sprejeli vsi prisotni z živahnim ploskanjem. Ko je v dvorani nastal mir, je spregovoril dosednji predsednik stalnega sve-

Nemško-ruski dogovor v italijanski luči

Padova, 4. febr. br. »Corriere Padova«, glasilno maršala Balba, je davi objavilo uvodnik, ki je zbudil veliko pozornost v italijanskih političnih krogih. List naglašja, da je Sovjetska Rusija Nemčijo izigrala. Pustila jo je popolnoma na cedilu. Nemčija ne prejema od Sovjetske Rusije nikakršnih življenjskih potrebščin, ne železa, ne petroleja, čeprav je petekle že dobrih pet mesecev od trgovinske pogodbe med obema državama. Nadalje pravi list, da nadaljuje Stalin staro carsko vseslovansko politiko in bi rad poskusil preko Balkana prodreti do Sredozemskega morja, toda tu sta mu zastavili pot Italija in Turčija.

Incident na bolgarsko-turški meji

Sofija, 4. febr. AA. Dva turška vojaka sta prekoračila nehoti bolgarsko mejo ter sta bila na bolgarskem ozemlju prijeta. Glede na dobre sode dnje odnose med Bolgarjo in Turčijo sta bila turška vojaka izpuščena ter skupno s prejemom predana turškim oblastem.

Močni evropski odmevi beograjskih posvetovanj

Poročila o poteku beograjske konference so povsod naredila globok vtis

Zeneva, 4. febr. AA. Današnji švicarski tisk objavlja na uvodnih straneh vesti o sročnih govorih zunanjega ministra Cincar-Markovića in Gregorja Gafenca. Tisk z debelimi naslovi naglašuje glavne stavke govora zunanjega ministra Cincar-Markovića, v katerih govori o dolžnosti in naporih članic Balkanskega sporazuma, da obvarujejo Balkanski polotok pred vojno, zaradi katere so balkanski narodi v preteklosti toliko trpeli in ki jim tudi danes ne bi mogla prinesiti nobenih koristi. Balkanski narodi so od začetka sovraštvo naglasili voljo, da ostanemo nevtiralni pod pogojem, da ne bosta ogroženi neodvisnost in nedotakljivost njihovih ozemelj. Balkanski narodi lahko danes ugotovijo pozitivne rezultate take politike.

Posebno vidno objavljajo listi oni del izjave zunanjega ministra Cincar-Markovića, v kateri je dejal, da se Balkan ne čuti ogroženega in da z zadovoljstvom ugotavlja, da pristajata Madžarska in Bolgarska na politiko Balkanskega sporazuma. Naglašuje se tudi oni del izjave, v kateri se trdi, da balkanski narodi znajo ceniti pomoč Italije pri delu za mir v jugovzhodni Evropi. Vsa ta dejstva dajejo upanje, da se bo ta politika solidarnosti nadaljevala, da se ohrani v bodočnosti mir na Balkanu in Podunavju.

Listi prinašajo tudi govor rumunskega zunanjega ministra Gafenca. Tudi ta govor je imel velik odmev, ker ustvarja prepričanje, da se danes na Balkanu izvaja zdravila in modra politika, ki lahko prinese velike koristi Balkanu in tudi Evropi.

Bukarešta, 4. febr. AA. Konferenca balkanskega sporazuma v Beogradu predstavlja glavno točko pozornosti vse rumunske javnosti. Vsi ostali mednarodni problemi in dogodki so stopili v ozadje. Listi prinašajo dolga poročila agencije Rador in svojih dopisnikov o poteku konference ter govora, ki sta jih snodi imela zunanjega ministra Gafenca in Cincar-Markovića. Vsi listi navedajo, da je Balkanski sporazum podaljšal za nadaljnjih 7 let. Lovci na senzacije pa so doživeli v Beogradu razočaranje, ker je beograjski sporazum z milom in solidarnostjo pomiril nervozo gotovih evropskih novinarjev ter jim vsilil

slog, ki popolnoma odgovarja balkanski stvarnosti, ki sloni na odločnosti štirih zaveznic braniti lastne življenjske interese. Balkanska konferenca se že danes smatra od vseh kot nesporen uspeh ideje balkanske solidarnosti.

Afene, 4. febr. AA. Listi objavljajo zdravici, ki sta jih izrekli snodi Cincar-Markovića in Gafenca ter objavljajo tudi mnoge podrobnosti o konferenci sami. »Proia« objavlja uvodnik, v katerem pravi, da služi sedanja konferenca Balkanske zveze interesom miru na Balkanu in v Evropi. Z obnovno konferenco pakta za nadaljnjih sedem let so štiri države Balkanske zveze pokazale, da so sedaj bolj kakor kdajkoli odločene v sedanjem težkem času ohraniti in konsolidirati mir.

Carigrad, 4. febr. AA. Vsi današnji turški listi so polni vesti svojih dopisnikov z beograjske konference. Poudarjajo, da so vsi mestniki Pavla balkanskih ministrov za zunanje zadeve, Beograda itd. Vsi listi z debelimi naslovi naglašajo velik uspeh beograjske konference. Poudarjajo, da so vsi člani sveta Balkanskega sporazuma istega mnenja, da namreč pot, po kateri gredo balkanske države, zaustavlja mir. Dalje ugotavljajo, da je Balkanski sporazum postal še močnejši kakor je bil doslej. Razširil se je po obliki in po vsebini ter postal velika obramba, da bi se evropska vojna ne razširila na Balkan.

Rim, 4. febr. AA. Agencija Stefani poroča: V poluradnih beograjskih krogih izjavljajo, da je bilo prvega dne zasedanja konference zastopnikov držav Balkanske zveze ugotovljeno popolno soglasje glede vseh vprašanj, o katerih so razpravljali. Vsi štiri balkanski državniški odločilo vztrajajo pri tem, da mora Balkan ostati izven vojne. Predsednik grške vlade Metaxas je izjavil, da Balkanska zveza nikdar prej ni bila tako trdna in solidarna kakor je sedaj.

Pariz, 4. febr. AA. (Havas) »Petit Journal« objavlja članek o konferenci Balkanske zveze v Beogradu in pravi, da bo v primeru, če ne bo doprinešena nobena zveza, ki bi oslabilila balkanski sporazum, potekla v znamenju popolne solidarnosti in popolne istovetnosti naznanj.

Moč ameriške vojne mornarice

Washington, 4. febr. AA. (Havas). Iz podatkov mornariškega ministrstva o stanju ameriške, angleške, nemške, francoske, japonske in italijanske vojne mornarice, je razvidno, da so Zedinjene države po tonazi na drugem mestu. Tonaža modernih ameriških ladij znaša 980.000 ton, zastarelih ladij pa 228.000 ton. Listi naglašajo, da po teh podatkih ameriška mornarica ni močnejša kakor nemška in japonska skupaj. Nemčija in Japonska sta posebno glede podmornic in rušilcev močnejši kakor Amerika. Ameriška vojna mornarica je za 180 ton slabša kakor nemška in japonska mornarica skupaj.

Afera »Asama Maru« pred likvidacijo

Tokio, 4. febr. s. (Reuter). Angleški poslanik Craigie je imel v petek nov razgovor s podtajnikom ministrstva za zunanje zadeve Tanijem glede incidenta z ladjo »Asama Maru«. Razgovor je trajal trideset ur. Pozneje je bilo uradno sporočeno, da se nadaljnji razgovori ne bodo več vršili. Note ki sta jih v tej zadevi zmenjali angleška in japonska vlada bo objavljene prihodnji teden.

V zgornji zbornici je sporočil v petek mornariški minister admiral Jošida, da bo incident likvidiran po diplomatskem potu.

Podvojitev italijanskega letalstva

Rim, 4. febr. AA. (Havas). Državni podtajnik letalskega ministrstva general Pricono je napisal članek, v katerem naglašuje, da se bo letos podvojilo število italijanskih letal in pilotov. General Pricono prav v svojem članku, objavljenem v reviji za letalstvo, da proučuje sedaj nove vrste letal, ki bodo lahko tekmovala z najboljšimi tujsimi letali. Načrt določa zgraditev številnih letalskih oporišč doma in v kolonijah. Stroji letalskih tovornov bodo obnovljeni tako, da bo proizvodnja večja.

Angleška pomorska plovba

London, 4. febr. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije objavlja, da je po podatkih admiraltete do 24. januarja t. l. plulo 7.388 angleških, zaveznikov in nevtralnih ladij v angleških konvojih. Sovražnik je uničil 15 ali 0,2% ladij, ki so plule v konvojih.

Attlee o angleški politiki

London, 4. febr. AA. (Reuter). Vodja laburistične opozicije Attlee je imel danes po radiu govor v katerem je dejal, da je treba delati na to, da se razširi politika avtonomije povsod, kjer je praktično izvedljiva. Odpovedati se je treba vsem posebnim zahtevam ter izogibati se imperializmu. Samo na ta način bo Anglija lahko zadrževala od sveta, da se organizira na osnovi demokratičnih načel.

Herriot o zavezniških ciljih

Lizbona, 4. febr. AA. (Havas). Eduard Herriot je izjavil pariškemu dopisniku lista »Diario de Lisboa«, da vršijo zavezniški sedaj tako rekoč policijsko službo v korist vsega človeštva. Francija in Anglija sta si vedno želeli miru ter nimata nobenih teritorialnih ambicij. Francija in Anglija želita samo braniti načelo, ki se ga drži tudi Portugalska in ki se glasi: Človeško dostojanstvo in svoboda. Herriot je izjavil, da bo borba težka, da pa jo bodo Francozi izvedli do kraja. Na vprašanje, kaj misli o sovjetski vojski, je dejal, da je bil pripravljen verovati v njeno učinkovitost, da pa je po dogodkih na Finskem uvidel, da to ni vojska, temveč tolpa. Na kraju je govoril zelo pristransko o Portugalski ter se spominjal obiskov iz svoje mladosti v Lizboni, Portu in na Madeiri.

Sovjetske trgovske pogodbe ratificirane

London, 4. febr. AA. (Reuter). Pogodbe o trgovini in plovbi med sovjetsko Rusijo in Bolgarijo, ki je bila podpisana januarja, je bila včeraj ratificirana v Moskvi.

Ameriška prelatantska letalska zveza

Miami, 4. febr. AA. Družba Panamerica Airways je uvedla z današnjim dnem prelatantsko letalsko službo med Miamiom Bermudskimi otoki in Lizbono. Pot od Miamija do Lizbone preleti letalo v 24 urah.

Amsterdam, 4. febr. AA. (Stefani). Zedinjene države se pogajajo z Nizozemsko o uvedbi letalskega prometa med obema državama. V Fokkerjevih tovornih se izdeluje sedaj letalo, s katerim bo mogoče preleteti pot med Amsterdamom in New Yorkom brez spuščanja.

Imenovanje poslaničar švice na našem dvoru

Bern, 4. febr. AA. Listi poročajo, da je švicarska vlada imenovala švicarskega odpravnika poslov, poslaničarja svetnika Stenlerja v Beogradu za pooblaščenega ministra in poslaničarja na jugoslovanski dvor. Prav tako objavljajo tudi vest o imenovanju jugoslovanskega poslaničarja v Sofiji Momčila Jurisica za poslaničarja v Bernu.

Zveza hrvatskih učiteljev in društev

Zagreb, 4. febr. o. Včeraj sta bili v Zagrebu likvidirani skrajni sekcijski jugoslovenskega učiteljskega združenja za saskvo in primorsko banovino, nato pa je bila ustanovljena skupščina Zveze hrvatskih učiteljskih društev, v katerih so zbrani vsi učitelji s področja banovine Hrvatske.

Vlak razliti sani

Beograd, 4. febr. p. V bližini male železniške postaje Oveć pri Beogradu je danes neki potniški vlak zadel v kmečke sani, ki so prečile železniško progo. Vlak je sani popolnoma razbil. Na njih je bilo več ljudi; dva od njih sta bila ubita.

Iz državne službe

Beograd, 4. febr. p. V finančni službi je bil upokojen višji računski inspektor Teodor Tomšić pri finančni direkciji v Ljubljani. Sprejeta je bila ostavka na državno službo, ki jo je postal šumarski pristav inž. M. tin. Čop, doslej nameščen pri banški upravi v Ljubljani. Šumarski pristav inž. Stanko Vraz, ki je bil doslej na razpoloženju, je bil dodeljen banški upravi v Ljubljani.

Sovjetski letalski napadi na finska mesta

Na mesto Rovaniemi so odvrgli sovjetski letalci 200 bomb

Helsinki, 4. febr. AA. (Reuter). Vojni dopisniki opisujejo letalski napad, ki so ga izvršila sovjetska letala v četrtek na mesto Rovaniemi. Nad mesto je priletelo 54 sovjetskih letal. Tri finska letala so se spuštala v borbo z njimi ter sestrelila eno, ostala sovjetska letala pa so se vrnila. Devet sovjetskih bombnikov, ki so leteli v višini 4.000 m izven dosega finskega protiletalskega topništva, je odvrlo več težkih bomb, ki so demolirale štiri hiše in ubile eno osebo. Po četrte ure so se ista letala ponovno vrnila ter vrnila 11 bomb v bližino bolnice. Bombe so uničile 15 hiš v središču mesta. Skupno je bilo na Rovaniemi vrženih pri tem napadu okoli 200 bomb.

Boji na Mannerheimovi črti

Helsinki, 4. febr. AA. (Havas). Zadnji sovjetski poizkus prebiti Mannerheimovo črto je iznenadil Fince. Veliko število letal, ki so sodelovala, intenzivno topniški ogenj, naval tankov, pravilno napredovanje sovjetske pehote, vse to kaže, da so Sovjeti sklenili popraviti napake, ki so se prej pogosto ponavljale. Vojaki krogi sklepajo, da so bili štatu 7 sovjetske armije, ki operira na tem delu bojišča, dodeljeni nemški častniki. Moč sovjetskih čet, ki so izvršile napad na tem delu bojišča, se ceni na eno divizijo pehote, ki jo podpira mnogo tankov. Prizor na tem delu bojišča je v resnici strašen. Sneg, ki je precej globok je ves krvav ter štrlijo iz njega trupla, polomljeni vozovi in mrtvi konji, kar napravi na gledalca strašen vtis. Finskim četam se je posrečilo z velikimi napori odbiti ta napad, da so podvezle protinapad. Finci se imajo temu protinapadu zavaliti da so ohranili svoje postojanke in da so potisnili sovjetske čete celo nekaj nazaj. Po tem uspehu so Finci lahko optimisti ter se lahko zanesajo na solidnost Mannerheimove črte.

Mraz in glad ujeta sovjetsko vojsko

Helsinki, 4. febr. AA. (Reuter). Posebni Reuterjev poročevalci je imel priliko govoriti z Rusinjo, ki jo je ujela finska patrila. Posrečilo se ji je rešiti se o priliki sovjetskega umika pri Suomosalmiju, kjer je bila bolničarka v neki ambulanci. Ko jo je našla finska patrila, je bila skoraj zmrznjena. Dasi ima dveletnega otroka, je bila prisiljena stopiti v rdečo vojsko ter je bila kot bolničarka poslana na bojišče. Dodeljena je bila oddelku, ki se je boril na severnem bojišču. Ko so se sovjetske čete umikale, so njo in dve tovarišici pustile na mestu. Tovarišici sta obe zmrznili, njej pa je pomagala finska patrila ter jo rešila gotove smrti. Reuterjev dopisnik je govoril tudi s sovjetskim častnikom 44. sovjetske divizije, ki je bila uničena pri Suomosalmiju. Častnik je dejal, da so bili sovjetski oddelki na tem delu bojišča uničeni največ zaradi tega, ker je prišlo povelje maršala Vorosilova za splošen umik prepozno. Preden je povelje prišlo, sta mraz in lakota uničila že velik del sovjetskih čet. Mnogo sovjetskih vojakov je zmrznilo v gozdovih, kjer so iskali zavetje pred mrazom. Častnik je dodal, da je skoraj vsa 44. divizija stopila v borbo, za katero pa ni bila prav nič pripravljena. Sovjetski vojski so se ball boja v gozdnatih pokrajinah, ker so bili pripravljeni samo za bojevanje na odprtih bojiščih. Nad 50% vojakov 44. divizije je bilo rezervistov, ki so

bili poklicani pod orožje lani meseca septembra.

Sovjetsko vojno poročilo

Moskva, 4. febr. br. Stab jeningrajskega vojnega okrožja je snodi objavil naslednje vojno poročilo: V teku 3. februarja ni bilo na fronti nikakih posebnih dogodkov. Sovjetsko letalstvo je uspešno obstreljevalo vojaške objekte sovražnika.

Švedski prostovoljci za Finsko

Stockholm, 4. febr. z. Iz Švedske je odšlo na Finsko zadnje dni zopet veliko število prostovoljcev. Sovjetski tisk in radio zaradi tega hudo napadajo švedsko vlado in jo dolžita, da je izpustila iz zaporov vse zločince, če so se prijavili za finske prostovoljce. Švedski listi zavračajo te trditve in naglašajo, da se prijavlja za finske prostovoljce elita švedske mladine.

Angleška delavska delegacija na Finskem

Helsinki, 4. febr. s. (Reuter). Angleška delavska delegacija pod vodstvom sira Walterja Citrina je v petek zapustila Helsinki in odpotovala v Stockholm. Pred odhodom je ponovil Citrin novinarjem, da se je prepričal, kako tujno rabi Finska pomoč, in je dejal, da bo Anglija to pomoč gotovo v najkrajšem času poslala. Izrazil je še enkrat občudovanje za hrabrost finskega naroda.

Hoover za pomoč Finski in Poljski

Washington, 4. febr. j. (United Press). Bivši predsednik Zedinjenih držav Hoover je imel v petek govor, v katerem se je odločno zavezal za to, da Zedinjene države nemudno pošljejo za objubljenih 30 milijonov dolarjev živeža Finski in Poljski. Hoover je med drugim dejal, da Zedinjene države po končani vojni ne bodo mogle nuditi Evropi niti materialne niti duhovne pomoči, ako se že zljaz z vsemi silami ne loti tega dela. Hoover je predlagal, naj bi Zedinjene države poslane Finski in Poljski preseljevali svojih poljedelskih pridelkov, češ da ljudstvo v teh dveh državah trpi silno pomanjkanje.

Nadalje je Hoover v svojem govoru dejal, da bo sedanja vojna še dolga, ter da morajo Zedinjene države pripravljene pomagati Evropi v borbi proti gladi in razdejnanju, s tem pa bodo Zedinjene države dobile tudi pravico dvigniti svoj glas za mizo, za katero se bo sklepala bodoča m.r.

Ameriško posojilo Finski

Washington, 4. febr. br. Finski poslanik v Washingtonu je imel davi daljši razgovor s finančnim ministrom Morgenthauom. O vsebini razgovora sicer ni bilo objavljeno nikako uradno poročilo, vendar pa v ameriških krogih zatrjujejo, da se je razgovor nanašal na posojilo, ki naj bi ga Zedinjene države dale Finski.

Letalski spopadi ob Angliji

Po angleških trditvah so Nemci izgubili pri napadih na angleške ladje pet letal

London, 4. febr. br. V tujakih službah krogih odločno demantirajo današnje nemško vojno poročilo, po katerem naj bi bila nemška letala včeraj nad Severnim morjem potopila kar celo vrsto angleških ladij. Dejansko so nemška letala z bombami spravila na morsko dno le neko manjšo norveško 630-tonsko ladjo.

Ze včeraj je bilo objavljeno, da sta bili pri teh spopadih sestreljeni dve nemški letali a eno hudo poškodovano po naknadnih ugotovitvah na so nemške letalske izgube včeraj znašale najmanj 4, a skoraj gotovo 5 letal. Prvo letalo, bombnik je bilo sestreljeno ob vzhodniški obali ter je treščilo na zemljo v bližini neke kmetije. Dva nemška letala sta se ubila. Drugo letalo, ki je bilo kakor prvo tipa Heinkel, je bilo sestreljeno ob ustju reke Tyne in je padlo v morje. Tretje letalo je bilo hudo poškodovano in se je jasno opazilo, kako težko leti dalje tako da prav gotovo ni doseglo nemške obale. Četrto letalo je bilo hudo poškodovano ob obali Northumbria. Pri tem letalu je bil razstreljen čoln. Letalo je letalo v morje že v bližini angleške obale, ker se je jasno videlo, da se je pričel, ko se je obrnil nazaj proti Severnemu morju, dvigati dim iz njegovega trupa, ki je bil ves preluknjan od strojniških izstrelkov.

Francosko vojno poročilo

Pariz, 4. febr. Davi objavljeno 307. vojno poročilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi: V zanesljivih nemških Vogelov so bile na delu izvidniške čete.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 4. febr. br. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je davi objavilo vojno poročilo, ki pravi: Na zapadu nikakih važnejših dogodkov. Nemško letalstvo je 2. t. m., kakor je bilo objavljeno že v prejšnji vesti, napadlo pri izvidniških poletih nad Severnim morjem angleške vojne ladje ter oborožene trgovske ladje, ki so jih spremljale vojne edince. Kljub izredno hudemu ognju protiletalskega topništva in napadom angleških lovskih letal so nemška letala potopila 1 letalo in 4 strojne ladje in 9 trgovskih ladij. Nekaj nadaljnjih trgovskih ladij je bilo precej poškodovanih. Vse potopljene ladje so bile angleške ter so pripadale nekemu angleškemu konvoju. Tri nemška letala so se vrnila na svoja oporišča.

Po zanesljivih podatkih so znašale v času od 21. do 31. januarja 1940 v pomorski vojni nastale izgube angleške in francoske mornarice ter mornarice nevtralnih držav skupno 145.603 bruto registrskih ton.

Francosko odlikovanje angleškega letalca

Pariz, 4. febr. br. Šef francoskega letalskega generala Vuillemin je davi odlikoval nekoga angleškega letalskega kapetana s francoskim vojnim križem za velik pogum, ki ga je prikazal v borbi s sovražnikom. Kapetan Robert Jeff je v pričetku novembra naletel nad severno Francijo na dve nemški letali. Letalec ju je takoj napadel in uspel mu je en sovražni aparat sestreliti, drugega pa pognati v beg.

Švedski parnik naletel na mino

London, 4. febr. br. Včeraj popoldne je v Rokavskem prelivu naletela na mino 5305-tonska švedska tovorna ladja »Aertes«. Na ladji je nastal tudi požar, ki pa ga je posadka pogasila. Ladja se ni potopila, nego ji je s pomočjo neke norveške petrolejske ladje uspelo pripluti do najbližje luka.

Norveške izgube na morju

Oslo, 4. febr. A. (Reuter). Norveške izgube v zadnjih 10 dneh znašajo 10 ladij in 100 mornarjev. Od začetka vojne je Norveška izgubila okoli 40 ladij s 127.000 tonami in 200 mornarji.

Zopet dopusti za angleške vojake

London, 4. febr. AA. Vojno ministrstvo objavlja uradno, da so zopet uvedeni dopusti za britanske vojake, ki se mude na Francoskem. Ti dopusti se bodo začeli s 6. februarjem in veljajo za vse vojake ne glede na to, kje so doma. Dopusti so bili ukiniteni za vojake iz nekaterih krajev v Veliki Britaniji, v katerih je zaradi slabih vremenskih razmer bil prekinjen promet. Zdaj, ko je promet zopet normalen, so dopusti ponovno uvedeni.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo oblačno in megleno vreme. Ponekod dež ali dež s snegom. Temperatura se ne bo znatno spreminjala.

Vojni minister o pomenu rezervnih oficirjev

Pomemben govor ob otvoritvi razširjenega Bojevnškega doma v Beogradu

Beograd, 4. febr. p. Dopolodne so v Beogradu svečano otvorili novi, reprezentativni del Bojevnškega doma. Nj. Vel. kralja je zastopal general Dekaneva, vlado vojni minister armijski general Nedić in pravosodni minister dr. Lazar Marković. Zastopane pa so bile tudi razne organizacije, v največjem številu zveza Udruženje rezervnih oficirjev in bojnikov. Slovenske rezervne oficirje in bojnikov so zastopali dr. Vrhunc in inž. Bevc iz Ljubljane ter dr. Salamon iz Ptuja. Cerkvene obrede je opravil škofjski mitropolit Josif. Nato je govoril predsednik osrednjega upravnega odbora Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov Nikodije Bogdanović, za njim pa vojni minister Nedić.

V svojem sijajnem, z globokim patriotizmom prežetem govoru je vojni minister opozoril na dolžnosti rezervnih oficirjev do naše vojske in naroda. Poveljevanje, upravljanje, oskrbovanje tolikšne vojske, kakor je naša, mora biti poverjeno poleg manjšemu številu aktivnih oficirjev v glavnem našim rezervnim oficirjem. Za našo vojsko so sprito tega rezervni oficirji ogromna pomena kot njeni neposredni voditelji. Še veliko večji pa je njihov pomen prav sedaj sprito vojne v Evropi. Z napeto pozornostjo je treba slediti časopisju; nenehoma je treba odpirati oči pred dogodki in dejstvi, nikoli nas ne smejo prehiteti. S trdno vztrajnostjo je se treba izpopolnjevati, kajti naša posobna vojska je premagana že v času mira.

Minister je pohvalil strokovno izobrazbo naših rezervnih oficirjev in še posebej laškavo se je izrazil o posebnih težajih, ki so jih v ta namen pridobili rezervni oficirji na svojo lastno iniciativo. Največji

uspeh sta pri tem dosegli Ljubljana in Beograd. Minister je obiskal razne naše vojaške centre in je ugotovil, s koliko faticno, patriotsko ljubeznijo so se naši mladi rezervni oficirji posvetili svojemu delu. Nešteto krat se je varal, ko je mislil, da ima opravka z aktivnimi oficirji iz vojne akademije, pa so bili le rezervni.

»Vsem vam je znano, je — minister nadaljeval, — kako je bilo burno 20 letno politično življenje naše domovine. Odkrito pa je treba reči, da vojna ni dobra, če politično in javno življenje naroda ne ustvarja dovolj poveljnih poveljov za njo. Da bi ohranili s krvjo pridobljeno Jugoslavijo, za katero so cele generacije, pozabljajoč same naše, prenašale legje v grob, morate rezervni oficirji, nastopiti, kakor ena duša, ena misel, en sam mož. Le tako bomo lahko pripravili, blaznokrvno in odločno sprejeli morebitnega sovražnika.

Knez namestnik Pavle in vse kraljevo namestništvo polagata velike nade v zbor rezervnih oficirjev. Zadovoljna sta z dosežanim delom in zato je knez namestnik blagovoli odlikovati udruženje rezervnih oficirjev z redom Belega orla III. stopnje. Ko vam predajem to visoko odlikovanje vam čestitam in sem prepričan, da se boste zavedali svoje dolžnosti povsod in ob vsaki priliki. Živel kralj Peter II. Živel knez namestnik Pavle! Živel kraljevina Jugoslavija!«

Govor vojnega ministra je bil sprejet z navdušenimi ovacijami. Pevski zbor »Obilica« je zanosno zapel »Hei truharji!« Za tem je govoril še mitropolit Josip. Po zaključnih govorih so si vsi prisotni pod vodstvom generala Dekaneve oddali prostore novega krila velike palače.

Nezadovoljstvo v Angliji z izvoznim odkorom

Londonski listi zahtevajo še vedno ustanovitev gospodarskega ministrstva v vojnem kabinetu

London, 4. febr. s. (Reuter). Izvozni odbor, katerega sestavo je te dni napovedal v parlamentu ministrski predsednik Chamberlain, bodo tvorili trgovinski minister Duncan kot predsednik, minister za prekomorsko trgovino Hudson kot podpredsednik, gospodarski strokovnjak lord Stamp, zastopniki finančnega, oboroževalnega in blokadnega ministrstva ter zastopnik strokovnih organizacij pa kot člani.

Vsi angleški listi se mnogo bavijo z imenovanjem novega izvoznega odbora, kakor tudi z odklonitvijo predloga za ustanovitev posebnega vrhovnega gospodarskega ministrstva v vojnem kabinetu. Skoro vsi izražajo mnenje, da pomeni imenovanje izvoznega odbora samo en korak in da bo morala vlada prej ali slej pristati tudi na ustanovitev gospodarskega ministrstva. »Times« pravi, da ima sedaj angleško gospodarstvo generalni štab, nima pa še generala. Vsekarer je generalni štab potreben, toda ravno tako potreben bi bil tudi general. List pravi nadalje, da je čudno, da ima vojni kabinet sploh časa za kaj drugega, če ne uredi tako važnega nacionalnega vprašanja. Tudi »Daily Telegraph« pravi, da novi gospodarski ukrep — imenovanje izvoznega odbora — ni popolnoma prepričevalen. Obenem že dejstvo samo, da je bil tak odbor imenovan, dokazuje, da je bila

dosežanja izvozna kampanja premalu uspešna.

Še ostreje se izražajo opozicijski listi. »Manchester Guardian« dokaj ostro polemizira s Chamberlainom in pravi, la se opiral v svoji včerajšnji izjavi samo z znanimi triki, da pa ni povedal nobenih pravih argumentov proti ustanovitvi novega ministrstva. »News Chronicle« izraža mnenje, da je včerajšnja debata v parlamentu še bolj pokazala, da je ustanovitev osrednjega gospodarskega ministrstva v vojnem kabinetu neobhodno potrebna. »Daily Herald« naglašuje, da se bo moral Chamberlain prej ali slej vsekarer itak odločiti še tudi za ta korak, da pa bo najbrž poteklo mnogo dragocenega časa, preden bo prišel do prepričanja, da je taka odločitev potrebna.

Dr. Clodius v Milanu

Milan, 4. febr. AA. (Stefani). Vodja gospodarskega oddelka nemškega zunanjega ministrstva dr. Clodius je prišel v Milan, kjer se je udeležil banketa nemške trgovinske zbornice. Banketu je prisostvovalo več uradnih italijanskih in nemških oseb. Dr. Clodius je ob tej priliki naglašal pomen italijansko-nemških trgovinskih odnosov, ki se stalno ugodno razvijajo in ki slone na prisrčnih in prijateljskih odnosih med obema državama.

Pust-praznik zemskih dobrot

Nihče ne ve, kaj nam prinese jutrišnji dan — a bog daj, da bi nam jutri ne bilo hujše ko danes

Nikolaj Pirnat: Pustno kosilo

Dočakali smo brez hudih nezgod prešerni pustni čas — radosti in zabave čas. Letos je kratek, kakor so vse sladkosti na svetu kratkotrajne. Zdaj se pa le zavrtimo, izkoristimo tehle nekaj ur, ki nam jih je namenila blagohotna usoda koledarskega leta, razvedrilo si duha in srce, odprimo smehu usta na stežaj in uživamo vsak po svojih močeh in možnostih dosegljive dobrote tega sveta. Že stari Slovani so se radi veselili in najrazkošnejše praznovali boga razposajenosti s tem, da so mu prinašali izbrana jedila in jedatje v dar — za svoj žolodec.

Zdaj pa kar z menoj po stopnicah v Bakhovo klet, v čarodejno kuhinjo žolodčne alkimije! To vam je živahno in obenem peklensko vroče v restavracijski kuhinji »Zvezde«! Oh, oh, velike, skrivnostne reči se gode zdaj na dolgih lesenih pulitih in na razbeljenih ploščah številnikov. Vse čarodejne dišave so do vrha, do stropa napolnile prostor. Nemara še ne veste, da je pripravljane kuharskih dobrot posebna umetnost. Sediš za belo pogrnjeno mizo v restavraciji in na široko naročajo razkošna jedila, ki ti jih v najčudovitejših oblikah in podobah slasti in vonja nosijo na mizo, lepo zložena, razvrščena in naložena na prebelih krožnikih. Dobro ti je in prav nič ne pomišliš v svoji sladokusnosti, na kakšne čudovite, zamotane načine so pripravile ustvarjalne roke kuharjev vse te dobrote za žolodec in za oko. Imamo čast, da prisostvujemo kako pripravljajo kuharji v belih predpasnikih in belih čakah z večno dobro voljo na rdečeličnih obrazih desetine in desetine najraznovrstnejših jedil iz mesa, sočivja, naravnih in umetnih dobrot — kdo naj bi jim vedel imena! Prav nič se ti ne smili nedolžna srna, ki je v najlepših letih dala življenje na oltar kulinaricne umetnosti — pravkar pripravljajo na svetlem pladnju sveže pečeno srnino stegno, sesekano v kosčke, ki jim prilagajo grahamov zrn, bele cvetoče in šope kislih kumar. Pečena kuretina čaka v velikih ponvah, da jo načno noži. Za okras se ji bodo pridružila peresca zelenega peteršilja. Piščanci se kopljajo v majonezi — kdo naj bi seštel jate kokoši, ki so velikodušno darovale kopo jaje za božansko poslastico. Kaj pa solate, pisane, sočne solate, ruska, srbska, francoska, mešana solata, solata vseh narodov, barv, okusov. In gospa pašteta, kaj to ni nič, da ne omenimo jetrnih, ribjih in kdo naj ve kakšnih še. Na pulitih čakajo ribe svojega poslednjega konca — v ponvah se beli olje — to bo po jedina čez čas! Pripravljani mandarin, brusnice in želeji bodo dali narezkov, piščancem, fazanom in ribam primeren

poudarek. Muži se že, gostje čakajo, mize so pogrnjene, v vazah naznanja zimsko cvetje svečanost pustnega razpoloženja, ki mu poskočna muzika že daje svoj čar. Bakhov ples se pričinja. To pa še ni vse, brez pustnih krofov si ne moremo misliti pustne pojedine, za le-te imajo pri Petričku najboljši recept. V čistih delavnicah slaščičarne si boš vzgojil dober okus in se ti bo še oko nasitilo ob pogledu na pisane dobrote iz smetane, jajčnih rumenjakov, krem iz nebeske ambrozije, ki jih pripravljajo v prešalnem stroju. S čim vam hočemo postreči? Izvolite torte! Vsak dan jih v dvanajstih vrstah postavljajo pred sladkosnedneže. Čokolada, smetana, ananas, holandski kakao, — ni ga še tako izbirnega okusa, ki mu ne bi ustregli. Posebni stroji spet drobne orehe, lešnike, mandlje. Vloženo sadje v tortah, pudlingi, da ne govorimo o nebrojnih vrstah ostalih slaščic najoriginalnejših

ZA PUST IN POST

v vinarni bogata izbira pristnih domačih in tujih vin, kuhano vino, pa slankova solata — v špeceriji namočena polenovka

Trgovina PEZDIR
GRADIŠČE.

oblik in nebeskih kakovosti. Slaščice bodo pustu v posebno slast — dober tek, sladokusci!

V trgovini špecerije in delikatese šele natanko izveš za pravo vsebino in izbiro pustnih zakusk in poedin. Dobro založena trgovina je v tehle pustnih dneh pravcati mali semenj, saj se od jutra do večera kar tare nakupovalcev zemeljskih dobrot. Moka za krofe roma v debelih zavojih v domove, masti seveda ne smejo pozabiti. Pa marmelade in imenitnih kranjskih klobas. Dolge baterije vinskih steklenic na policah konne od ure do ure. Zdaj na pustne dni si bo že treba privoščiti kaj boljšega. Renski rizling, burgundec, pelješac, traminec bodo pospešili dobro voljo in bodrili kri v žilah šampanjec je ostal letos nekam v ozadju, no, prav tako dobro in uspešno ga bodo nadomestili drugi. Iskreči se fruskogorec in dragocena bakrska vodica tudi nista zametovana, za svečane

prilike in za visoko družbo pa bodo poskrbeli likerji priznanih znamk s srebrnimi in zlatimi zamaški. Delikatese s sardinami, sirom in mesnimi slaščicami bodo krepko podpirale žejo. Jedli bomo, pili in se veselili vso noč.

Zjutraj pa nas bo iztreznila pepelnica. Potresli si bomo pepel na glavo, jedli kumarice in s polenovko tolažili preobremenjene želodce. Za soncem pride dež in za marsikoga bo pepelnica mrzel, leden poliv. Pa si bomo nadeli spokorniško haljo, če že ne bomo mogli drugače pomiriti glasu vesti. In iz srca si bomo zaželeli, da naj nam bosta čas in svet milostna, kakor sta bila — hvala in čast dobri usodi — dozdej še zmerom.

Pepelnica

Pustne norije že v sedmem stoletju niso šle duhovščini v račun, poskusili so vse, da bi praznovanje pusta odpravili. Trud pa je bil zaman. Zato so papeži kot dalekovidni možje, vpeljali pepelnico; če ni mogoče zabraniti greha — skrbi vsaj za »grevengo«. Od tedaj sledi pustnemu norenju pepelnica, dan spokornitve. Vpeljal jo je papež Gregor Veliki konec sedmega stoletja, zgodovinsko pa je dognano, da se je pepelnica uveljavila šele sto let kasneje.

Ljudstvo pa je tudi za pepelnico uvedlo svoje šege: na pepelnično sredo pokopavajo pusta. Pokop opravijo še v današnjih dneh povsod tam, kjer še praznujejo pusta; običaj je še splošno znan. Komaj znano pa je, da prirede v okolici Kobarida še koledar in pobirajo fantje jajca, maslo in koruzno moko po hišah, da si speko »masnik« (maselnik) za pustovo sedmino.

Pogreb pusta je prav tako pradavna usedlina in Korošice zato pokopljejo pod hišni prag na pepelnico pred jutrnjico pepel in žerjavico.

Pepelnica pa je še čas vlačnja ploha. V tolminskem okraju vleče v žensko osemleten fant na vrvi desko za seboj, ljudje pravijo, da »baba ploh vleče«. Ta šema predstavlja vse ženske in tudi samce, ki jim je tokrat glede ženitve in možitve spodrsnilo. Štajerske Slovenke pa so si privoščile svoj čas tudi moške v zasmeh; dekle se je našemilo v fanta in vozilo po vasi v košari slamo, manjši bukov hloh, po vasi, potem ga pa povlečelo pred vrata najstarejše device, ki prav za prav ni kriva svojega devštva. Ziljani tudi zavlečejo dekletu, ki bi se moralo možiti, a se je poroka razdrla, pred hišo velik ploh. Domači odkupijo nagajivcem hloh in ti narede za izkupitke veselico.

Na Malenskem vrhu v Poljanski dolini pa je še huje trpel oni, ki se pred pustom ni mogel poročiti, a je svojo namero že prej razglasil. Na pepelnico so mu naveli »ploh« na hrbet in ga vodili po vasi, za njim pa je drvela kopica šaljivcev. Nesrečnej se je kajpak skušal odkupiti. V Trobiji, prav tako v Poljanski dolini, nagajajo na pepelnico fantje dekletu, ki je bilo brezuspešno na oklicih, zavlečejo ji hloh pred hišo, se zlokaajo in potem zbeže. Še preden doka škaf vode na glavo. V Mariburgu pa opremijo hloh s kolesci, da ga laže potegnjejo pred hišo. Kdor najde tako kolesce, si je pridobil srečo za vse leto.

Pepelnica sredi pa je tudi znana po vražah. Če tega dne zapoje petelin na teso, ga bo čez pet mesev lisca vzela. Te-

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek 5. zaprt.
Torek, 6. ob 16.: Utopljence. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Sreda, 7.: Profesor Klepec. Red A.
Četrtek, 8.: Praznik cvetočih češenj. Premierski abonma.
Petek, 9. ob 15.: Striček Vanja. Dijaški predstava. Globoko znižane cene od 1 din navzdol.
Sobota, 10.: Na prisojni strani Red A.

OPERA

Ponedeljek 5. zaprt.
Torek, 6.: Lumpaciulag Vagabundus. Izve. Četrtek, 8.: zaprt.
Petek 9.: zaprt.
Sobota, 10.: Gorenjski slavček. Red B.

Abonente reda četrtek opozarjamo, da imajo v tem tednu predstavo izjemno v sredo zvečer. Sprememba dneva je potrebna zaradi generalne vaje za petkov simfonični koncert, ki bo v četrtek zvečer.

R A D I O

Ponedeljek, 5. februarja.

Ljubljana 7. Jutnji pozdrav. — 7.05: Na povelji poroč. — 7.15: Plošče — 12. Plošče — 12.30: Poročila objave — 13: Napovedi. — 13.02: Koncert radijskega orkestra. — 14: Poročila. — 18: Zdravstveni pogovori za srečen zakon (dr. Anton Breclj). — 18.20: Plošče. — 18.40: Mesečni svetovni pregled (prof. Fr. Vošnjak). — 19: Napovedi poročila. — 19.20: Nac. ura: Zgodovina in jezikoslovje Srbov in Hrvatov (dr. Henrik Barić iz Beograda). — 19.40: Objave. — 19.50: Več manire — brez zamere (Fran Govekar). — 20: V pustnem veselju (sodelujejo: Vekoslav Janko in Svetozar Banovec ob spremljevanju harmonike (G. Stanko). — 21.30: Plošče. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Radijski orkester.

Beograd 18.20: Orkester — 19.40: Narodni pesmi. — 20: Zvočna igra — 21.50: Slavni dirigenti — Zagreb 17.45: Pevski in klavirski koncert — 20: Rezervirano za prenos — 22.20: Plesna muzika. — Praga 20.20: Operni prenos. — 22.20: Pester spored. — 23: Češka glasba — Sofija 19: Lahka glasba — 20: Simf. koncert. — 21.30: Plošče. — 22: Ples. — Dunaj 20.15: Petje. — 20.45: Plošče. — 20.15: Plesni večer — 22.20: Plošče. — 23: Nočni koncert.

Maska

ga dne pometejo hišo še pred zoro in zanesajo smeti skrivaj na tuje posestvo. Pometaj ima potem čisto žito, lastnik pa smetno. Kdor zasači prenašalca smeti, ga tako nabije, da komaj prišvedra domov. Nek sosed pa je zapazil soseda, ki mu je nasula na pepelnico smeti na njivo. Ni je pretepel. Pobral je smeti v lonec in se napotil k sosedu, ki je pravkar gnetla testo za potico.

— Kaj delaš, soseda, — je dejal.
— Potico, potico, sosed' — je odgovorila.
— Vidiš, jaz sem ti pa prinesel potičev-

Je, — Je menil in ji stresel smeti v testo. Sentjurci, ki so sicer visoko pod Kumom — sami pravijo, da imajo le dober skok »gor« do Ljubljane — se silno zanimajo za dogodke v Ljubljani. Zaradi tega pošiljajo nekoga, ki se ni šel na led, na pepelnično sredo v kozolec poslušat »kako v Ljubljani babo žagajo«. Zlešti mora na sedmo lat kozolca, prav tedaj, ko prinesejo zajtrk, kosilce mu pravijo, na mizo. No, mož poslušaj in poslušaj, zajtrk pospravijo in on se postji do večera, ker je poslušal, kako v Ljubljani babo žagajo.

V. M.

Na pustni torek

in vsak čas se boste najbolje počutili v

Daj - Damu

V domačem slogu opremljena kmečka soba. Špecialiteta bogato zalozene kleti - modri burgundec. Špecialiteta odlične kuhinje — tetovski fižol

Škorpionova smrt

Viharnim, nemirnim nočem ko razsaja burja po kameniti prirodi, razmetava opoko raz strehe, nosi sneg na kupe, tuleč zavija nad hišami, lomí golo drevje, kotali kamenje po cestah; ko peči cvilijo od njene moči, ko si še pes ne upa na cesto — takim nočem slede v Dalmaciji mirne, tihe noči, da se priroda in srce spočijeta v njih črnem, nemem objemu.

V taki tihi noči sem se mahoma zbudila. Naglo in brez prehoda se mi je duh utrgal iz spanja v zavest. Noč je bila črna, da kljub odprtim oknicam nisem razločila ničesar okrog sebe. Gledala sem v temo in takrat me je obšlo: nekdo me je zbudil s svojo navzočnostjo. Brezmejen strah mi je napolnil srce, tesnoba me je dušila v prsih. Široko sem razprla oči, da so me zapekle v kotih. Priluhnila sem v temo, ali niti najmanjšega šuma mi ni ušlo uho. Nekdo je moral biti v sobi, nekaj je bilo bližje prelože name že takrat, ko sem spala. Zbudilo me je in zdaj čaka, kaj nameravam... Telo mi je oledenelo, da nisem mogla napraviti niti najmanjše kretnje. Čakala sem.

Zdaici sem z najtanjšim sluhom utela neznan, neopredeljiv šum, ki je prihajal iz neosrednje bližine mojega obraza. Majhen, kratkotrajen šum, a mene je navdal z blaznim skokom. Zbrala sem vso svojo moč, rahlo, skoraj negibno potegnila roko izpod odeje in prižgala svetilko na nočni mizici.

Potem sem se ozrla po sobi navzdol. Na belih rjuhi, ki je bila zavijana preko odeje, je za dve dani od moje brade negibno čakal velik, črn škorpion, dolg kot moj nezinec, s kleščami uprt naravnost v moj obraz. Temne, umazane oči so bile uprte name. Nikdar še nisem videla živega škorpionja. Zastal mi je dih, srce je razbijalo in v žilah sem čutila led. Zrla sva si iz oči v oči, dolgo, nemo in negibno, okrog naju

je vladala strahotna tišina. Zdaici se mi je povrnil dih in škorpion je začutil moje sapo. Komaj vidno je dvignil klešče, jih za spoznanje stisnil in počasi, previdno krenil naravnost proti meni. Neopojljivo čustvo mi je branilo, da bi se dvignila in umaknila. Lezel je vse bližje in bližje, slišala sem šum njegove hoje po rjuhi, lezel je, lezel, lezel, nesoč svoje klešče dvignjene pred seboj kot zmagonosno orožje. Vedela sem; še minuto in dosegel bo moje brado, zasačil bo svoje goneno orožje vame, s črnilmi, nitkastimi nogami bo stopil na moj obraz, lezel bo po njem in jaz bom umrla od groze. In vendar se nisem ganila. Vztrajno sem gledala vanj tudi takrat, ko je prilezel tik do moje brade, da je bilo le še centimeter razdalje med njim in menoj in so me oči bolele od napetega gledanja navzdol. Kajti sledila sem mu le s očmi, z obrazom ves čas nisem niti trenila in zadrževala sem dih.

Škorpion pa je lezel naprej, previdno in počasi se mi je bližal. Takrat se je utrgalo v meni in iz mojih ust je doleg, tetezel krič presekalo noč. Škorpion je skril klešče, kajti ob kriku ga je dosegla sapo iz mojih ust in morda se je tudi krič ustrašil. Stisnil je noge k sebi in bil videti pol manjši. Ustavil se je, jaz pa sem ob blazni jela rinuti svoje telo izpod odeje navzgor, upirajoč se z nogami ob posteljo, ne da bi izgubila škorpionja iz oči. Začutil je nemir pod seboj in se stisnil še bolj. V sami halji in bosa sem z

LJUBLJANČANE IN POTNIKE, KI PO OPRAVKIH PRIHAJAJO V NAŠE MESTO, OPOZARJAMO NA

kolođvorsko restavracijo

s elegantnim, estetsko opremljenim salonom, ki je kakor nalašč za družabne prireditve, sestanke in zborovanja, kar bo posebej zanimalo še goste z dežele, ki imajo zmerom radi pri roki svoj vlak. V času pustnih prireditev, pa tudi zmerom sicer, kadar se v Ljubljani razgiblje trohica nočnega življenja, je priljubljena navada, da se Ljubljancan za zaključek in oddih zateče še v kolođvorsko restavracijo, ki se redno odpira že ob 4. zjutraj. Restavracija nudi zmerom vse goiač, vampe, pa tudi kislo juho in vse, s čimer si človek dušo priveže: laško pivo, izbrana vina, najboljši cvček, sloveči župski črni burgundec Rekord, pristen kraški teran itd. — Za obisk in naklonjenost se priporoča

CIRIL MAJČEN, restavrater

Pusta pokopavaio

Zagorski samski rudarji so vedno skrbeli, da so se Zagorjani vsako leto na račun pusta pošteno nakrohotali.

Tako — in pust je gotov. V stare hlačnice in suknjič so nagačili slame, da bi bile njegove oblike čim naravnjeje. Glavo mu je tvorila prašičeva maska s klobukom. Previdno so ga prenašali, da se ne bi razlezel prej, kakor mu je bilo usojeno.

Samski rudarji so stanovali v posebnem stanovanju tam gori »Na šohu« kakor v vojašnici. Tam so bile pustne ceremonije, tam je ležal pust na parih in fantje so skrbeli, da je napravil dober konec. V veži so mu pripravili poseben prostor, kjer je potem, včasih stoje, včasih leže, čakal, da so ga na pepelnico sredo maske spremenile v večno počivališče na dnu črnega potoka Medje.

V torek popoldne so se mu prišle poklonit prve maske, spremenišče od številnih vriskajočih mladine, da izkažejo poslednjo čast princu Karnevalu. Večina njih je bila napravljena v ženska oblačila, ki so segala do kolien, izpod njih pa so jim mahdale dolge moške hlače. Vstopili so v vežo, kjer je ležal njih patron; plesali in tulili so okrog njega, mu ravnali skrivljene slamnate ude, nato pa napravili prostor drugim, ki so se potem neprestano vrstili tja do popoldneva pepelnice srede. Eni so prihajali z godbo, drugi brez nje in že na šibkih nogah; vsi pa so se pripravljali na slovesen pogreb, katerega so se udeležile vse maske v kraju, ki do srede popoldne še niso imele prilike, da bi se prelevile in pregnale pustnega mačka.

Ob tuljenju maskar in vrisku radovedne mladine so na pepelnico sredo popoldne spravili pustno spako, ki je le še komaj vzdrlžala slamnati napon, pred hišo, kjer se je formiral sprevod. Jože s cvilečo harmoniko in sekundant z dolgo palico sta ga otvorila. Marsikdo bi mislil, zakaj mu bo palica, pa je silno potrebna, da se je z njo otepal nagajive mladine. Za njima se je po dokaj nesigurnih nogah majal

... in ... je bil seveda neobhodno potreben kadilničar, ki je v stari nočni posodi žgal prijetno dišeče kadilo. Namred cunj, staro usnje in konjski rog.

Pa zadenimo, so dejali nosači in pust je nastopil žalostno pot proti večeru pepelnice srede. Ostale maske so se uvrstile za nosači; nekatere s krampi in lopatami. Krenili so med cvilenjem harmonike v oblaku blagodejnega kadila proti sredini kraja. Mlado in staro je hitelo na cesto, da vidi pusta in žalujoče maske, od katerih se je od časa do časa katera zakadila v gost špalir, odkoder so jih otroci suvali s palicami.

Prva postaja: Odposlanci so stopili v gostilno. — Gostilničar dajte nam okrepčilo. Pogrebi so utrjeni. — Ne dam, — pravi gostilničar, — saj ste že vsi pijani. — Naprej ne moremo, če nam ne daste; ali ga pa pred vašo hišo zakopljemo. — Naj bo no, če ste zadovoljni, in liter ga pa dam. — Odposlanci so stopili pred hišo na posvet. Sprejeto! V hipu so spraznili posodo, kajti postaj je predvidenih še mnogo. Gledalci so uživali ob norčijah, ki so jih počenjale razigrane maske okrog pusta pred hišo. Lepo pa le ni, da nas je tale gazda tako na kratko odslavljal, si je mislil šalivi kadilničar. Čakaj! Razpihal je žerjavico v posodi in zdiral po vseh prostorih v hiši, ki so bili kaj hitro polni smrdljivega dima, da si še drugi dan ve-

Maček

del, kdo je obiskal gostilno. Ubogemu pustu so med tem že gledali šopi slame iz telesa. Skripajoča harmonika se je kar vtopila v vršiču rajajočih.

Druga postaja — spet gostilna. Dajte nam pijače!

Nič vam ne damo! Pa boste dali!

Ne bomo, so rekli in zaklenili vrata.

Pogrebi so nekaj časa udrihali s pestmi po vratih, nato pa sklenili masčevanje.

Zakopljimo ga pred pragom. — In že so se silili prvi udarci s krampom. Jarna je bila vedno večja. Razgreti kopač pa: —

škoda, da bi se že zdaj ločili od našega patrona. Raje ga nesimo še malo naprej. Prekratka bi bila pogrebščina. — Nezadostno jamo pred pragom so pustili, naložili pusta na rame in ga majaje odnesli dalje. Med potjo so morali nekajkrat počivati, kajti moči so že res precej pojemale.

Ze spet gostilna. Tu ga bomo pa v resnici pokopali, če nas dovolj ne podprejo. Gostilničar se je ob pogledu na maske popraskal za ušesom. — No, da, en štefan bo menda dosti, da se malo opomorete. — Bo, oo; fantje kar noter ga zanesite, da nam zunaj ne zmrzne. Pa kadilnico tudi.

Gostilniški prostori so bili hitro polni maskar, ki so rajale krog pusta, da že daleč ni imel več prvotnih oblik. O preljudi pust, zakaj si nas zapustil.

— Še en štefan ga boste dali — kaj?

— Nič več!

— Bomo pa sami dali zanj!

— Če je pa tako, potem ga pa lahko še prinesem.

Najbolj zanimiva pa je bila tista, kako so ga pokopavali v župnišču. Gospod župnik so bili že čez mero nejevoljni, da ugnajajo pustne norčije po fari — pa bodo še v farovž prihajali z njimi? Nič, niti fika, stran grešniki in razbojniki. Ti caplni pa nič! Na lepem so krampi zapeli po tlaku v farovski veži, da ga kar tam pokopljajo. Kaj je preostalo duhovnemu gospodu, ko da je segel v žep in odšel, kolikor so terjali našimljeni pogrebi?

Kje bi ga pokopali, je bilo naslednje najvažnejše vprašanje. Naložili so pusta

na razmajana ramena in odšli dalje. Menda je bil pretežak in ob potoku so mu dali zadnji pozdrav. Zašumelo je in voda ga je potegnala na dno. Še nekaj obupnih, hripavih vztrikov in pogreb je bil končno opravljen. Strgali so maske z obrazov in jih pometali za pustom v vodo.

Norčije uganjali in popivali pa so mnogokrat še do drugega dne. Golf.

Pustni čas

Slovenske pustne navade izvirajo iz tistih časov, ko so naši predniki še častili poganskega boga razuzdanosti in veselja — boga Kurenta.

Te navade so v različnih krajih različne. Po veliki večini pa so se sčasoma skoraj pogubile in le še stari ljudje vedo o njih kaj povedati. Bili so pač drugi časi, ko je naš človek še plesal polko, potrkani pes (polko), štajeris »taje« (valček) in šuštar-polko ob veselih zvokih harmonike! Danes pa nori mladina za raznimi modernimi plesi, ki nimajo na sebi nič narodno svojega. Privlečeni so iz tujine in se med preprostim ljudstvom ne bodo nikdar udomačili.

Gorenjci so v predpustnem času prirejali bahave očetni in mladeniči so dobili ob prodajanju nevest toliko denarja, da so ga imeli za vse predpustne nedelje dovolj. Danes pa le malokje še šrangajo ali zavirajo, ker bi tudi ne dobili mnogo od-

HOTEL METROPOL,

randev domačega in potujočega občinstva v Ljubljani. Velike in male dvorane,

ki so jih v predpustu zasedli plesi in zabave, bodo po pustnem torku spet na

razpolago za družabne prireditve, predavanja, zborovanja in seje. Priporoča se

Miklič, hotelir

kupnine... Če se v vsem predpustu nobene dekle ne poroči pravijo v blejski okolici, da bodo morala dekleta poribati pod v cerkvenem stolpu. Ker se vsako leto najmanj ena poroči, se to še ni zgodilo. Mladenici pa bi v tem primeru morali za kazen »vlačiti plohe« po vasi.

Koliko veselja pa ima na Gorenjskem mladina, ko se na pustni dan obleče v šeme in hodi po vasi! Včasih tudi odrasli napravijo kakega vaškega dobrovoljčka ali berača v Pusta in ga vozijo na sanah od hiše do hiše, dobri ljudje mu pa darujejo krofe ali pa flancete (drobljance). Seveda je tak Pust našimljen, da ga je komaj spoznati. Menda ni kraja na Slovenskem, kjer ne bi na pusta cvrli, da diši po vsej hiši. Kar v prejšnjih, dobrih časih krofov (bobov) in drobljancev niso pojedli, so jih nabrali na vrvice in jih obesili v čumnato, kjer so viseli skozi ves postni čas. Potem pa so jih nadrobili v juho. Stari ljudje so se dokaj bolj držali posta kot današnji moderni rod.

V mnogih krajih, posebno v Ljubljani in njenih predmestjih, so pa radi naredili slamnatega moža. Pusta, ki je ležal na pustni tork v dan »na parah« Potem pa je bil proti večeru pogreb. Pusta so naložili v samokolnico ali pa v voz in so ga daleč neokrog vlekli na kak travnik, kjer so ga ob velikem veselju vseh navzočih

zaigali. Če je bil tak zaigalec našimljen s kakšno predivnato brado, je včasih začela goriti še ta, in spominjam se, da je v ljubljanski okolici ob taki priliki odpeljal rešilni avto tri žrtve v bolnišnico... Ljudje so rekli, da jih je Pust tako močno pobedel.

Včasih je pa Pust, ki je ves predpustni čas tako oboževan, storil svoj konec tudi v vodi — vrgli so ga v Ljubljano... Nekdo se je zgodilo, da so takega Pusta smatrali za pravega človeka in so imeli mnogo opravka z njim, ker so mislili, da je utopljenec. Tem jo je zagodel Pust kar v postnem času.

Po Koroškem imajo v nekaterih krajih navado, da se fantje oblečejo v zelo originalne šeme. V Mežiški dolini sem videl na pustni tork divjega moža, ki je imel na žakljevini našte smrekove vejice, da je bil ves zelen, videle so se mu samo oči. V novešem času pa si mladina izmisli tudi še drugačno zabavo. V Črni pri Prevaljah so naredili fantje pravi aeroplan, ki je vozil zračno pošto. Imeli so ves teden dovolj opravka, preden so ga naredili. Vsakemu je pripeljal ta zračni ptič, ki se ni mogel dvigniti, kako pismo in, ker ni bilo frankirano, je moral plačati kazen — več dinarjev. Vlekli so ga tudi v Mežico, čeprav je 6 km oddaljena od Črne. Tudi tam so morali ljudje plačevati kazen za dostavljanje pošte na dom...

Na Dolenjskem, v krški okolici, pa so si neugnani fantini izmislili pred kakimi desetimi leti precej neslano pustno šalo.

strahom in žalostjo? Tako je z našim denarjem: prvega up. 2. razočaranje, 3. potrebnost, vse druge dneve pa praznina. Nihkar mi ne zameri, da sem se malo potušila in razvnela, že stari Grki so dejali: »Kogar bogovi sovražijo, ga napravijo za učitelja«.

Domov o vseh teh razmerah ne morem poročati, ker se preveč razbolijo. Včasih zapadam v tako letargijo in pesimizem, da moram zbrati vse sile, si na glas dati potuma s stavkom: »Saj je vse skupaj tako brezplodno, pa hitim v šolo. Vem, da imam pač premalo družbe in luči. Duševne in realne. Saj moram že v mraku spat, ker ne morem dobiti petroleja. So sicer to malenkosti, a za mladega človeka strup. A čas je tak; pred desetletji so imeli pač tudi učitelji drugačno stališče... Učitelja z dežice — bratu.

Poštni direkciji

Stanovalci hiš okoli gorenjskega kolo-dvora prihajamo s skrumno prošnjo.

Posta Ljubljana VII. dostavlja poštne pošiljke tudi nam. Pred kaksnimi petimi ali šestimi leti smo pošto še nekako v redu prejemali. Zdaj je pa iz leta v leto slabše in stanje postaja nevedzrno. Mnogi se šte-tilo hiš, ž njimi število stanovalcev in šte-tilo poštinih pošilk, pismošča pa je ostal vseskozi le eden in ta mora ves ta ogrom- ni prirastek prevzeti, hoče — noče, v svojo torbo in na svoje rame. Obhoditi mora vse od Lepodvorske ulice do proge na Rakek, poleg tega pa še železniško ku- rilnico in signalno delavnico ter vso Ce- lovsko cesto od zgoraj imenovane ulice do železniškega prelaza pri velesajmu. Vsek- si lahko sam predstavljamo, koliko mora pi- smošča prehoditi, preden razdeli vse po- šiljke po skoro dvesto hišah, ki niso kmeč- ke bajte.

Omenili smo že, da je bilo to nekaj v redu. V kratkem pa je zraslo na nekda- njem igrišču Lirije preko 30 novih dvo- in trinadstropnih hiš, rasejo še nove in to gre spet vse na rame tega edinega pi- smošča. Ni čuda, da dobivamo že delj časa pošto okoli tretje ure popoldne, pred prazniki ali nedeljami pa šele okrog štirih do petih, medtem ko drugod ob tem času že drugi dostavljajo pošto. Plačujemo davke, zato lahko zahtevamo, da napra- vite red! Prvič zato, da bomo dobivali po- što v jutrnjih urah, ne pa taktat, ko se dela tema; drugič pa zato, da se razbre- menijo pismošča, ki mora opravljati služ- bo nepretrgoma 12 ur dnevno in še celo v svojem prostem času.

Upamo, da ne bo ostalo pri praznih be- sedah in obljubah, saj je dovolj delavnih moči in denarja na razpolago.

Prizadeti.

Rože - zdravilo

Brdnja (lat. arnica montana) arnika ali roža sv. Antona se nahaja po gorskih travnikih. Je to trajna, horizontalna, črno- rjava korenika in ima več stranskih kore- nin. Pokončno steblo je kratkodlakasto in enostavno ter se končuje v rožnatem cve- tom. Cvet je rumen ali rdečkastorumen ter se nabira od junija do avgusta. Brdnja se po zunanosti prav lahko zamenja z omanom. Arniko uporabljajo večinoma kot tinkturo proti živčnim boleznim, vnetju želočca in proti želodčnim turom. Pije se 50 do 60 kapljic na četrt litra vode in to po požirkih v teku dneva. Če nam je pa zelo slabo, vzamemo 3 do 4 kapljice tin- ktura na šest jedilnih žlic vode. Zunanje se uporablja manj ali bolj razredčena tin- ktura. Proti protinu, izpahnjenu in ohro- menjju udov se z njo masiramo, seveda je pa potrebno z ozirom na občutljivost kože tinkturo razredčiti v 2 do 5 delih vode. Tinktura se pa uporablja tudi kot obkla- dek (tri jedilne žlice na 1 l vode) na rane, mora se pa obkladek vsaki dve uri premenjati. Proti zobobolu se uporablja tinktura malo ali pa celo nič razredčena na ta način, da jo kanemo na košček vate ter si s tem zadelamo votel zob. Ne smej- se pa nikdar uporabljati prevelike koli- čine.

Koper (lat. anethum graveolens) se na- haja pri nas posajen in podvajan po vrto- vih. Koper je na dolgem, gladkem, tan- kem, temnozelenem, beloprogastem in modrikastopinkastem stebli. Liste ima modrikastozelene ter velike, rumene cvetne kobile. Cvetje in nabira se od junija do septembra. Koper uporabljamo v prah stločeno seme ali pa skuhamo semena kot čaj proti bolečinam v trebuhu, proti koliki in napihovanju. Pije se prav tako kakor jantje proti slabi menstruaciji. Cvetje in brstje kuhamo na mleku, kar pomnožuje mleko doječim materam. Proti bolečinam v trebuhu je koprov čaj izvrstno sredstvo, pa tudi proti nespečnosti. Zunanje se upo- rablja koprov čaj proti bolečinam mater- nice, lajša bolečine pri oteklinah, to pa, če ga segrejemo na olju ter ga uporablja- mo kolikor mogoče vročega. Na vnete in gnojne oči polagamo svežo korenino. Pri- poroča se pa tudi izlivanje oči s kopro- vim čajem.

Kupon za brezplačno „Minuto pomenka“ št. 20

ZAKONSKE PUŠČICE

Mož je bil na trgu in je nakupil raznih potrebščin za kuhinjo. Ženi pa ni bilo všeč in ga je temeljito ozmerjala:

»Kar si kupil, ni nič vredno! Prosim te, ali je to meso? Kakšen krompir in pa so- ata? Prav ničesar ne znaš izbrati!«

»Da, da, prav ničesar ne znam izbrati, to vem. Najboljši dokaz za to si ti samale odvrne moj«.

Na vsako mizo LAŠKO PIVO!

Posebej priporočamo pravkar dospelo odlično ZLATOROG temno in ter- malno svetlo in temno pivo v steklenicah. — Glavna zaloga laškega piva:

v Ljubljani, Frankopanska 5.

Javna tribuna

Zvonjenje po toči

Nedavno se je nekdo v nekem listu pri- ševal, da so bila lovišča v ljubljanskem kraju prenežno izdražena. Vzrok tega naj bi bila komasacija občin in spojitve manj- ših lovišč v večja, tako da je več prejšnjih lovišč odpadlo. Ravno nasprotno bi morali biti po tem izvajanju. Ako je manj lovišč in dosti reflektantov, je jasno, da se pri dražbi doseže višja zakupnina.

V ljubljanskem okraju je bilo baš obratno, in ne samo tam, tempač skoraj povsod so padle zakupnine, tudi ondi, kjer niso bila lovišča komasirana. Vzrok bo go- tovo kaj drugega kakor pa ta, ki ga na- vaja pisec. Pogledimo rajši resnič. V oči. Prvi in poglavitni vzrok je pač ta, da ni denarja. Drugi, tudi nič manj važen, pa tiči v tem, vsaj pri nas na bivšem Kranjskem, da so se lovci premislili plačevati za nedeljsko zabavo borenadne vsote občinam, ki so tem dobrotnikom metala polena pod noge. Ako je gospod pisec čital glasilo slo- venskih lovcov, se bo spomnil, da so mnogi članki onozarjali odločitve ljudi na vse mogoče članke v dnevnikih in mesečnikih, ki so strastno huškali proti lovu. Ono- zarjali so, da tako huškanje ne škoduje samo lovu, temveč v prvi vrsti občinam.

Ali so ti članki kaj koristili? Kakor se vidi, bore malo. Se vedno si prav vsak la- sti pravico, neokusno in bedasto lopniti po lovu in lovcih. Koliko nevednosti so mo- rali najemniki lovišč pretrpeti zaradi na- mišljenje škode po divjadi, in ne le pre- slisati, temveč tudi odšteti zneske včasih po več tisočakov. Kaj so počeli z divjimi lovci? Ali so kaj ukrenile občine, da bi se divje lovstvo vsaj poskušalo omejiti? Vsega tega ni bilo, nasprotno, divji lovci je užival v občinah nekaj sloves, le na- jemnik se je pehal, da obdrži lov in nosi občinam leto za letom visoke vsote. Le kadar kaka občina ne doseže za svoje iz- ropano lovišče pretirano visoke zakupnine, takrat se gospodje spomnijo loviščka, dru- gače jim je deseta briga dobrina, ki jim donša letno največ, ne da bi gospodarski odsek občine le z meznikom pomagal. Pre- rokbe v glasilo slovenskih lovcov se spol-

mene, pa bom jaz tebe! Bog ve, kako dolgo si prežal na mojih prsih, ko sem spala! Stisnila sem zobe, obrnila škarje tako, da je en krak gledal navzgor, drugi navzdol, stisnila sem jih, da je bilo med obema ko- nicama le za prst prostora, in jih približa- la škorpijonu. Roka se mi je tresla in škar- je so s spodnjim krakom zadele ob nje- gove klešče. Spet se je ves skrčil vase, jaz pa sem mu s škarjami zgrabila glavo in mu jo rahlo stisnila in ga dvignila kv- šku, da je lebdel v zraku.

Tedaj je škorpion zavil svoje telo, zaokrenil želo in si ga zabodel v trup.

Bilo mi je žal, kajti jaz sem imela dru- gačne namene ž njim. Preveč lahko je na ta način poplačal moj strah in gnus. Vse- eno, dokončala bom, kar sem namenila ž njim... Držeč škarje s škorpionom daleč od sebe sem stopila k umivalniku in por- nila škarje s škorpionom vred v skledo za umivanje. Potem sem škarje razklenila in škorpion je mrtev obležal v posodi. Na- to sem nalila mrzle vode, da je žival pri- plavala na vrh. Klešče so se mu snet raz- klenile, noge so mu ponustile in tako je plaval v vsej svoji veliki grusobi na vodi. Zanihala sem skledo, da ga je neslo sem in tja in se delj časa zabavala na ta na- čin.

Potem sem sproščena in mirna legla spat.

Ko mi je drugo jutro prinesla gospodi- nje kavo v sobo, je sijalo skozi okno son- ce. moj lastni nočni strah pred škorpio- nom je bil postal smešen in nerazumljiv, sama sebi sem se zazdelala neumna. Izte- gnila sem roko in pokazala gospodinji mrt- vega škorpiona v skledi. Moji obraz je tisti trenutek izražal nezadovoljnost po- najemnika, ki je nevoljen zaradi nečistoče v sobi — in drugega nič.

mrzli sobi stopila na tla, vzela z mize svetliko in jo približala škorpijonu. Bil je gnusen in strašen obenem. Gledala sem ga in čakala, kdaj se bo zganil in nada- ljeval svojo pot. Čakala sem pol ure, ne da bi odvrnil pogled od njega, tresla sem se od mraza in roka me je bolela od teže sve- tilke.

Mahoma je raztegnil klešče in nitkaste noge. Zelo mu je malce zatrepetalo in na- pravil se je na pot. Takrat sem neslišno postavila svetliko na vogal mize, v preda- lu sem poiskala škarje za kodranje las, razklenila sem jih in se približala škorp- ijonu. Blažen občutek zavestne škodoželj- nosti mi je nasmejaj obraz. Ha, si hotel ti

Kaj pa je tebe treba bilo?

Če oče zataji in zavrže nezakonskega otroka, je to v očeh ljudske morale manj sramotno, kakor ukrasti štruco kruha — In vendar ni večjega zločina od zločina, ki je bil storjen nad lastno krvjo

Nezakonski otroci — ti so še zmerom velik odprt problem, tako v življenju, kakor v skladovnicah aktov na sodišču, kjer se rešuje in uravnava pod silo paragrafov njihova negotova, dostikrat kaj bedna usoda. Za to gre, kdo jih bo živel, kdo je pred postavo in pred ljudmi določen zanje skrbeti. Pravice in dolžnosti očetovstva, alimentacije, vzdrževalnine, denarne odškodnine, tožbe za poteptano čast in dobro ime — številke, številke, same suhe, prazne številke. Zakaj prva in poslednja naloga sodišča je ta, da se nezakonskim, iz neblagoslovljene skrpite ljubezni ali žalobde rojenim otrokom omogoči in zagotovi človeka vreden in dostojen življenjski obstanek in razvoj. Vse drugo, kar spada pod glas vesti, pa naj opravi vsak sam s seboj, vsak sam naj gre vase in naj presodi po pravici in resnici samemu sebi v obraz: kar sem zagrešil, bom popravil in izravnal, kolikor se izravna da. Kriv sem jaz — prav nič pa ni kriv tale bedni, ubogi otrok, ki je tako nedolžno, neobgljeno prijokal na svet — kot živa priča, kot živ opomin! Pazi, pazi, človek božji, da bodo umite tvoje roke in da bo pomirjena tvoja vest, da ti ne bo pozneje kdaj nekega dne prav tale otrok pljunil v lice in dvignil nedolžno roko nad teboj — očetu brez srca, brez vesti!

Ona in trgovčev sin

Človek, proti kateremu teče pred sodiščem pravda zaradi alimentacije, je sin bogatega trgovca in posestnika zunaj mesta. Saj veste, kako je to: hiša v dve nad-

Fotoamater

Za značaj negativov

so se udomačili določeni izrazi, ki jim pa mnogi amaterji še po dolgi praksi ne poznajo pravega pomena. Zato ni odveč, če od časa do časa ponovimo tudi takšne stvari iz abecednikov fotografske tehnike.

Razviti negativ je po svojem značaju lahko tenak, plehek, gost, krepak, trd, mehak, čist, osenjen (zamrenjen), oster, neoster in po svetlobi briljanten ali medel.

Tenak imenujemo negativ, ki ima malo razlike med svetlobami in sencami in ki daje pozitivne brez moči. Če so kontrasti med svetlobami in sencami še posebno majhni, imenujemo negativ plehek.

Gost je negativ, ki je v svetlobah in srednjih tonih preveč krit in so mu tudi sence sivo nadahnjene. Takšni negativni se kopirajo zelo počasi. Gost negativ je istočasno lahko tudi plehek.

Trd negativ kaže prevelike razlike, kontraste, med svetlobami in sencami, njegove kopije ima zelo temne, prazne sence in kretnosti, isto tako neizbrisane svetlobe.

Mehki negativ kažejo dobro stopnjevitost v tonih, ne da bi jim bile najvišje svetlobe preveč kritne. Kontrasti so jim torej zmanjšani, a ne tako, da bi bil negativ tenek. Krepi negativi naravne kontraste povečujejo, ne da bi bili pri tem izrazito trdi. Sivo nadahnjene negativne imenujemo osenjene ali zamrenjene. V splošnem velja danes za normalen takšen negativ, ki mu kontrasti med svetlobami in sencami niso pretirani ali zmanjšani, ki ima zelo rahlo nadahnjene celo najgloblje sence in ki mu tudi najmočnejše svetlobe niso tako kritne, da bi skoznje ne videli črnega tiska na beli podlagi.

Samo amaterji začetniki in laiki lahko zamenjujejo trde in plehke negativne z ostrimi in neostri. Ostrina ali neostriina sploh ni lastnost negativnega samega na sebi, temveč odlika ali napaka pri snemanju. Ostri so posnetki, ki jim imajo predmeti različne, jasne oblike, neostri pa so posnetki, ki z zabrisanimi, dvojnimi, zmanjšanimi konturami. Tudi mehkebo v konturah, ki jo dosežemo z dobrimi mehčali, ne smemo zamenjati z neostriino.

Najprvo v razvijalec, potem v ustaljevalec

Velja v normalni fotografski praksi. Lahko pa napravimo tudi narobe: posnetek najprvo ustalimo, fiksiramo, in šele nato ga razvijemo. To tako zvano fizikalno razvijanje gre tako-le:

Normalno ali pa malo več osvetljeni posnetek damo v temnico v raztopino 300 g fiksanega natrija na 1 liter vode, ki smo ji dodali kakšnih 10 cm amoniaka (gostote 0,925). Ta ustalitev traja kvečjemu pet minut, nato izpiramo tvorivo največ uro časa v vodi, ki smo jo napravili alkalno.

Za razvijanje smo si že prej pripravili dve raztopini:

I. raztopina sestoji iz 180 g brezvodnega natrijevega sulfita, 75 cm raztopine srebrnega nitrata 1:10 in 1000 cm vode.

II. raztopina sestoji iz 30 g brezvodnega natrijevega sulfita, 20 g metola in 1000 cm vode.

Za uporabo zmešamo 150 cm I. raztopine s 30 cm II. raztopine.

Razvijanje v tej mešanici zasledujemo potem v dnevni svetlobi. Negativi so mehki in imajo zelo drobno zrnje. Če jih hočemo gostejše, moramo razvijalec čez kakšno uro obrniti.

Prednost fizikalnega razvijanja je v omenjenem značaju negativov, razen tega v tem, da zasledujemo nastanek negativov v polni dnevni svetlobi. Na isti način lahko razvijemo seveda tudi pozitivne, ki jih dobimo lahko posebno nebe v tonih, kar si včasih z navadnim razvijanjem zmanjšamo doseči.

Setlobe ne prenesejo:

raztopin zlatih in srebrnih soli, soli železovega oksida, rdečega krvolivača, železovega oksida, klorida, kalijevga hipomanganata, dalje raztopin in tencitov. Hraniti jih moramo v temi ali pa vsaj v temno rjavih steklenicah.

Fotoklub Ljubljana: V torek in petek od 19. do 20. začetniki tečaj, v torek od 20. slikovna kritika, v petek od 20. članski večer in določitev nedeljskega izleta.

stropji, trgovina s petimi izložbami, zadaj prostorni hlevi, kašče, pometeno dvorišče z betonsko ograjo, vrt z lepo speljanimi gredicami, ki jih čuvajo kipi skratov, skratka, lep, bogat, ponosen dom. In se je primerilo, da je srečal domači sin dekle, ki mu je vnelo srce. Dekle je bilo pametno in ni hodilo skozi svet z zaprtimi očmi. Dolgo se ga je branila, vsaj na videz. Potlej pa jo je le premrežil, najbrž z velikimi, lepimi obljubami. Moja žena boš in moj dom bo tvoj dom. Dekle je gledalo v ta dom in zdelo se ji je imenitno, kar prelepo. Torej bo v resnici stopila nekoč čez

v sovraštvo in preziru. Kajti iz ljubezni se rodi lahko samo še sovraštvo — srednje poti ni. — Tak to naj bo zdaj zahvala. Ob čast me je spravil, otroka sem mu rodila, zdaj ga pa še taji: In pa, da sem mu bila nezvesta! Fuj, da te le ni sram, kakor žival si, brez srca. Uh, da sem ti mogla kdaj le besedico verjeti! Da te ni sram! Tje! Tje!

Pod težo dokazov

Lepa reč, če pomislimo, da sta bila pred malce še največja prijatelja in ljubima,

prag te ponosne hiše kot nova gospodinja? Ali je sploh mogoče kaj takšnega zanj? Saj to je ko v pravljici! Nikoli in nikdar prej ni mislila in sanjala o nečem tako visokem in lepem. Toda ljubezen je pač ljubezen, besede pa so besede in v ljubezni so besede močno poceni. Verjela mu je in nemara sta verjela še celo oba, dokler ni ljubimca kakor čez noč iztrezila novica. Otroka bom čutila, je rekla okečica njegovega srca, zdaj se bova morala vzeti. To je vendar čisto na dlani in neizpremenljivo, da se bosta morala poročiti, glej, dom ju že čaka z odprtimi rokami... Fantu je treba samo stopiti pred očeta in reči: Takole je ta stvar. Oženil se bom, da ne bo sramote pri hiši, kajti moja ljuba bo dobila otroka. Toda fant ni šel k očetu, nikamor ni šel. Poiskal je v nečem vzrok za prepričanje, ki mu je namreč na svetu, kakor zaneti med ljudmi prepričanje se pridruži, mahnil z roko in šel svojo pot. Dekle je prosilo, rotilo, se sklicevalo na velike besede in dejanja ljubezni, pa zaman. Ne maram te več, ap amen, ustej se me hotela, zdaj az imaš. Stori z otrokom kar te je volja, mene od danes naprej ne brigajo več tvoje reči. Adijo!

Z otrokom na cesti

Tako je ostalo dekle samo z otrokom, ki se je ta čas združuje že pričel na svet. Grenkoba razočaranja je bila poleg jakega deteta edini delež njene zanosne, bogate ljubezenske bodočnosti. Razočaranje je nujno sledila tožba na sodišču. Za preživnino otroka. Vsaj skrbni naj za svojega otroka verolomni oče. Nezakonska mati zahteva toliko in toliko na mesec. Bogat je, prekleto poceni se bo izmotal iz te pravde, kaj pa je njemu tisti tisočak na mesec!

Toda zdaj se je kolobacija šele pričela. Otroka je oče pod silo dokazov pač moral priznati, do zadnjega pa se je branil plačevati zanj vzdrževalnino. Jaz nisem bogat, bogati so samo moji starši. Res je pa, da nimam ničesar in da živim v breme svojih staršev, ker sem brez posla... Pa se je zadelo sodišču malce sumljiva vata reč — postavo je težko prespečiti, četudi ima boginja pravice zavezane oči. Polzevali so, kako in kaj, in dognali, da vse skupaj ni nič res, da fant dosti zasluži na poslovnih poteh in je neodvisen od staršev. Bogat sicer ni, toliko pa je zaslužil, da bo lahko vsak mesec odšel štiri stotake za svojega otroka. Amen. Pika. Malce preveč preprosto, preveč lahke vesti si je fant predstavljaval odgovornosti pred življenjem in pred — postavo.

„Otrok ni moj!“

Pravda zaradi očetovstva. Velika, široka razpredena pravda s pričami, s celo vrsto obravnjav, zasliševanj in sovesnih govorov. Mlado dekle z dežele toži svojega fanta, da je oče njenega otroka, kar pa fant taji in odklanja očetovske dolžnosti. Corpus delikti tega procesa ta čas mirno — brezskrbno spi v zibki nekeje v gorski vasi, pod varnim okriljem rodne hiše. V mestu, pred sodiščem, za mizo z razpelom in dvema svečama pa se bje zanj nelzprosen boj, kdo mu bo dal ime, oziroma poreklo, saj brez očeta se revšve vendar ne bo moglo toliči skozi življenje; vsaj na papirju naj dobi črno na belem napisano roditeljevo ime. Ampak to je očitno močno zamotana, sitna reč. Osumljeni fant ga noče in noče priznati za svojega. Hladno motri svojo ljubo in vztraja pri svojem.

Otrok ni moj! Kaj mislite, da je samo z menoj hodila? Tudi druge je imela!

No, lepa reč. Takšna nesramnost! Nezakonska mati plane v jok in oči ji zagore

ki sta si ob vsaki priliki odgovarjala samo z blagovnečnimi pridevki iz ljubezenskega slovarja: golobček, mucka, ti moj dragi, zlati, ljubljani... Ampak ta presmetani otrok je med njima čez noč ustvaril besni ogenj sovraštva, zaničevanja in prezira, zdi se, da je ni poti, ki bi ju še kdaj zbližala in pomirila.

— Ali lahko prisêžete, da je imela tudi z drugimi razmerje? vpraša sodnik fanta.

— Mja, prisêči bi ravno ne mogel, ampak vem pa za trdnost...

— Lažeš, lump! Uh, kakšna baraba si! Zdjaj si se pokazal...

— Tiho, pomirite se. Priče!

Priče nastopijo in izjavljajo. Z nobenim drugim ni hodila. Vsa vas lahko potrdi, da sta se imela že dve leti rada in je potlej otrok njegov, to je vendar jasno in naj to že uvidijo, gospod sodnik. I kajpa, njegov je otrok, čigav pa. Saj mu je čisto podobno, zadržujejo priče, že takoj po rojstvu se je videlo to...

Nič več ne pomaga fantu zanikanje. Pod težo pričanj in dokazov se končno le vda ter pristane na očetovstvo. Tako se je pravica izkazala in mali Janeček v zibki tam daleč pod goro je dobil očeta pa še tristo dinarjev na mesec, ki jih bo oče zvesto in točno plačeval kot neprostovoljni davek nezakonskega očetovstva.

Gospod in njegov greh

Tisti, čigar ime stoji zapisano v aktu odškodninskega procesa za nezakonskega otroka, je spoštovan, ugleden človek s čednimi dohodki, ki so mu prinesli prav tako čedno hišico, ožanjen je srečno in oče dveh zakonskih otrok. Zdjaj pa ti pride nekega dne pismo s sodnije o neki sitni, močno nevrščni zadevi, iz njegove tajnstvene samske preteklosti, katere je do teh dni spretno prikrival svoji ženi. Hm, pa se je le zvedela vsa ta reč in kdo bi si le mislil, da je ugleden gospod čisto potihem že dolga leta oče nezakonskega otroka, za katerega odraja tuje na skrivaj njegovemu varuhu vsak mesec nekaj stotakov alimentacije. Svoje dni, ko je bil še mlad začetnik, na pragu uradniške kariere, je imel vročo ljubezen z dekletom. Moral bi se bil z njo poročiti, pa se je premislil, kajti včas se izpreminjajo in ljudje se izpreminjajo z njimi. Napredoval je v službi, postal praktičen človek, proglasil svojo večerniško ljubezen za majhno mladostno zabodo, to se pravi, svoje dekle je kratko in malo zapustil. Prisilila ga pa je pred sodiščem, da ji je moral plačevati za otroka 350 dinarjev na mesec preživnine. In plačeval jih je redno, na se medtem kot praktičen človek tudi oženil s petično ženko in njeovo blagostanje se rasto od leta do leta. Vse to na te iz daljave onazoval tudi njegova prvna ljubezen, ter vložila na sodišču zahtevo, da se ji zvišajo mesečni prispevki za otroka sprito sijajnega gmotnega položaja očetovega.

Sodba

Jasno da je gospod tekel na sodišče ter protestiral, češ, to je izmuzovanje in izsiljevanje. Njegov položaj, da vendar ni tako zelo rožnat, kakor se zdi — sam ima družino in dva otroka, saj je prav za prav še sam mislil prositi sodišče, naj mu zniža alimente, ki jim ni kos.

Toda drasti gospod ga je pončil sodnik, saj tisti no, tisti vaš nezakonski sin ima no vseh človeških potreb in vesti prav isto pravico do življenja kot vaša zakonska dva. Čakajte, bomo videli kako in kaj je z vašimi dohodki in prišlo je na dan, da gospod prav dobro živi, da mu vržejo zaslužki celih 8 jurjev na mesec.

— Ničesar vam ne nomasa kar potlašite ga. Namesto 350 dinarjev boste plačevali zdaj 800 dinarjev na mesec. Kajti vaš nezakonski sin raste, se šola in več norazne. To zvišanje vaših alimentov vam ne bo niti v najmanjši meri otežilo izpolnjevanje dolžnosti do družine... Zoper oblen se lahko pritožite v 15 dneh. Dite.

Da, da tako je pač. Za vsak greh je treba pokore in z otroki tudi ni kar tako. Predvsem je treba zanje skrbeti in čut za odgovornost je človekova najlepša krepost. Gorje tistemu, kdor ga nima!

L—K.

• HA • HA •

Pesniška imena

V šesti številki »Pavliha« 1870. je France Levstik dal naslednje nasvete slovenskim pesnikom in pisateljem. Po 70 letih je njegov pouk še vedno svež, koristen in potreben.

Ker Pavliha kakor vsacega izobraženega človeka zanima tudi slovensko slovstvo, zato uže od nekdaj pazljivo čita našo prozo in pesmi. Zlasti po njegovem serci so nekateri pisatelji, kader h krstu prinesejo kako šaljivo dete svoje povesti. Ne more se dovolj prečuditi krasotini imenom, katere sliši o tacih srečnih prilikah.

Ta imena imajo trojno veliko hvalo. Prvič so po navadi tako značajno okusna, da se kaj izbornegega ne bi moglo z lepa najti, ker jih je poročilo narodno zlato pravilo: Cim grje razbojerna je stvar, tem lepše domača je; drugič malone vsa taka imena niso slovenska niti v deblu, niti v obratu, torej tembolj slovenska in še posebno tembolj prava kranjska; tretjič je tudi to kaj vredno, da jih ni težko delati, kajti vzame se kakorina koli na slovensko »švedrasto« deblo in nanje obesi konec: čij, on, ovč, avz, avš, olt, abski, ist, ač itd. in izvrstno ime je gotovo. »Jaka, Ravant, Gašper itd.« naj se torej gredo solit, ker stoji šele samo v predvorju, slavnega hrama tistih klasičnih primkov, kateri našo omiko bolj pospešavajo nego sto patik in tisoč kuhinjskih bukev.

Tudi Pavliha se je potrudil nekaj enačih — možkih in ženskih — mej narodom nabrati, a ker jih nij bilo najti, po svoje skovat. Nadeje se, da pisatelji, posebno kar je okusnih mej njimi po to blago pivete kakor bečele po med, kader lipa cvete in da te narodne strdi ne ponese samo v satovje svojih šaljivih spisov, nego celo v tragedije in v resne pesmi, z njimi krsteš svoje hrabre junake, viteze in kralje, ter tudi krasotne žene in deklice, okoli katerih se njihov umotvor suče. Nasim pisateljem bi svetovali te

moške klasične primke:

Arnošt, Avžlakar, Bazizelj, Bertonec, Budalon, Buravž, Čmokavzar, Čehar, Čimežen, Čvareželj, Drezolt, Dermavž, Derpajšnik, Fortnjak, Frigold, Fržav-

kelj, Oreželj, Plateljtof, Preklezen, Percvancec, Rajnežek, Špampet, Špehmalhič, Špintek, Špižmohtar, Štajcelj, Štrbava, Žužemberk itd.

Zenski klasični primki:

Avša, Brnjavslja, Copata, Cutara, Čezana, Fergajstnica, Grobavslja, Jeravsnica, Kukmaka, Kumara, Macafura, Malha, Metterga, Ošpeta, Punknežica, Pilpogačica, Režimbava, Savra, Špevka, Šponža, Teremtiža, Zaplata, Zagajzda itd.

Pavliha se nadeja, da je vsaj s temi primki nekoliko koristil slovenskemu slovstvu, za katero dozdaj se nič nij bil storil kakor se mu po vsej pravici očita; kajti sam v svojej ponižnosti vej, da svoje slovstvene drobne izvrtine in obširnim slovenskim spisom kacega dr. Koste ali kacega dr. Polukarja nikakor ne more primerjati.

HUD JEZIK

Ela: »Včeraj mi je Ciril rekel, da sem njegov sen!«

Mira: »A tako? Ravno pred nekaj dnevi mi je pripovedoval, da ima zadnji čas večkrat strašne sanje...«

V LEPIH STARIH ČASIH

V nekem kraju na jugu so imeli v prejšnjih časih učitelja, ki je vlek el plačo, a se šolo se ni ukvarjal. Nekega dne je pisal učitelju v sosedni vasi: »Dragi kolega! Bodi tako priazen, pa mi za ponedeljek in terek posodi učence prvega in drugega razreda, ker me obišče šolski nadzornik!«

Reorganizacija filatelistične zveze

Redni občni zbor Jugoslav. filatelistične zveze, ki je bil 21. p. m. v Beogradu, je soglasno izvolil nov odbor pod predsednikom g. Derokom, ki ima nalogo, da reorganizira zvezo. Ker se prejšnji odbor na držal sklepov predzadnjega občnega zbora, mu je bila izdana razrešnica le z večino glasov.

V sedanjih, začasnih upravi zveze so iz dravske banovine gg. dr. B. Modrijan, sreski načelnik iz Maribora, M. Sporn, blaginjak poštne hranilnice v Ljubljani in K. Marne, kustos kemičnega inštituta v Ljubljani, ki je bil tudi izvoljen za podpredsednika začasne uprave. Naloge sedanje uprave so: Izvoli naj se odbor šestih članov, dva iz Beograda, dva iz Zagreba, po eden pa iz Novoga Sada in Ljubljane, ki naj izdelata v treh mescih predloge za reorganizacijo pa načrt in pravila nove vrhovne zveze kraljevine Jugoslavije s sedežem v Beogradu. Glavne smernice pravil vrhovne zveze bi bile: Skupna reprezentanca jugoslovenske filatelije v državi in inozemstvu; izdajanje skupnega strokovnega glasila, na katero morajo biti naročeni vsi organizirani filatelisti; prirejanje državnih in mednarodnih razstav; organizacija dela v Jugoslaviji; popolna avtonomija posameznih zvez. Odbor mora dostaviti izdelana pravila za vrhovno in za posamezne zveze sedanjih začasnih zvez, ki mora sklicati izredni občni zbor najkasneje do konca junija. V odbor za izdelavo novih pravil so bili izbrani gg. Novak in R. Horvat iz Zagreba, E. Deroko in M. Djurdjević iz Beograda, dr. B. Modrijan iz Maribora in dr. Pač iz Novoga Sada. Delo za izdajo specialnega kataloga za jugoslovenske znamke se je poverilo redakcijskemu odboru strokovnjakov, med katerimi je iz dravskega kroga g. E. Avgustinčič iz St. Ilje. V ta namen se je temu odboru nakazalo din 30.000, katere je treba posebej obračunati.

Iz vsega tega sledi, da se bodo osnovale zveze filatelističnih združenj v večjih centrih v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Novem Sadu, ki bodo včlanjena v vrhovni zvezl v Beogradu. Imovina vrhovne zveze bo razdeljena na zveze po številu članov. Vrhovni zvezl bo ostal večji znesek za lastne potrebe.

Člani uprave vrhovne zveze bodo predsedniki pokrajinskih zvez, kar bo znatno vplivalo na prihranke o priliki občnih zborov. Predsedniki filatelističnih organizacij pa bodo člani pokrajinskih zvez.

Filat. klub Ljubljana

ček, Furgelj, Garemprat, Kavkelj, Klobasist, Krmevčelj, Krošček, Kvedrač, Mizerec, Merja-

Ernest Sitar:

VOJAK BLAŽON

(Iz romana »Visoka šola malega Petra«)

Tiste dni, bilo je v začetku septembra, je prišel iz vojne kot invalid Lenkin brat Blaž — Blažon so ga klicali. V vojni je izgubil desno oko in leva noga mu ni več prav služila. Ustavil se je na svojem domu, kjer je poleg dva, tri dni, potem pa se je odpravil na pot, da obišče vse sorodstvo in obnovi stara znanstva. Obiskal je tudi sestro. Prišel pa je vprav po Lenkini boleznini in v hiši so imeli »tlihi teden«. Blažon je gledal, ni mogel razumeti splošnega molka in slabo prikritih sovražnosti med sestro in starim Blazkavcem. In pravega vzroka temu on sam najbrž ne bi zlepa uganil, da mu ni takoj malega namignila Urška. Ko je pa neka kaj izvedel, drugo pa uganil, je tudi takoj vse razumel in je iskreno čustvoval s sestro. Blažon v pljanečevanju ni videl nikake nesreče, pa tudi ne sramote. Že davno pred vojno se je bil navadil piti. Pil je skozi vse svoje življenje, prav podvrzel pa se je alkoholu v vojni. Tam se je v tem oziru kar razvabil in ni ga bilo skoraj dneva, da bi šel k počitku s čisto glavo.

No, da. Tam v Karpatih je vojakom mnogokrat zmanjkalo kruha, ruma nikoli. Vedno in povsod je pa tako, da niso vsi ljudje enakih misli. Prvim je vse na svetu pljača, drugim jedaja, tretjim denar in po vrsti tako dalje. Tako je Blažon lahko našel moža, ki mu je zmanjkalo kruha, in sta menjala. Blažon je imel namreč kruha vedno dovolj, ruma pa odločno premalo. Tako se je zgodilo, da je bil Blažon skoraj vedno lačen, a nikdar žejen. In prav to je bilo tudi krivo, da po onl nesrečni bitki za Uršk, ni prav nič vedel, kdaj in kako je bil ranjen. Zavedel in iztreznil se je šele v lazaretu, kamor so ga bil prinesli sanitetci. Od tedaj pa je nastopila zanj žalostna doba velikega posta, zakaj v bolnici mu ni

so privoščili niti kapljico žganega. In to je bilo hudo. Kaj oko, kaj noga! To izgubo bi Blažon izlaha prenesel, da bi le dobil sem in tja kak požirek. Tako pa — bog pomagaj! Vse so mu znesli k postelji, le tega, česar si je najbolj želel, ni bilo. Kakor ne bi vedel, s čim bi mogli ustreči staramu vojaku, ki je bil pijan od začetka vojne pa do prihoda v bolnico. Pa so ga povpraševali civilisti, ki so obiskovali ranjenca, kako je bilo, kje je bil ranjen in da li morda pozna tega ali onega njihovega znanca, ki je baje služil v istem polku. O, seveda! Blažon je poznal vse. S tem ali onim je sklenil celo iskreno prijateljstvo.

Kako pa naj bi sicer govoril? On, ki menda ni bil trezen eno samo uro! On, ki ni vedel o vojni ničesar, zakaj vsi spomini so se bili vtopleli v gosti megli neprestane mačka. In končno: kaj naj pove on, ki je komaj vedel, koliko časa že traja ta vojna? Lagal je, da se je kadilo! Izmišljal si je vedno nova junaštva in podvige, in je tako ganil srca dobrodušnih ljudi, da je imel vedno dovolj cigaret, piškotov in podobnih stvari. Vse je dobil! Neke gospodična mu je v znak priznanja za njegova junaštva prinesla celo šopek cvetja.

In Blažon je spet govoril. In vedno bolj ga je mučilo hrepenenje po alkoholu. In ga ni dobil.

Govoril je kar naprej in s svojo brezmejno domišljijo čaral pred očmi zavzetim poslušalcem neverjetne prigode. Dobil je spet cigarete, piškote, cesarjevo sliko, železni križec za zasluge na bojnem polju, žganega pa niti kapljico! Tudi to ni bilo nič. Predelal je vojno in ves svet.

Ki ne privoščili svojemu... alkohola v zameno za vedra krl, ki so jo bili prellili zanj. Tako je prišel iz dežja pod kap. Ker je že okrevl in mu ni bilo

Švica na razpotju?

Stražnik na švicarski meji

Marsikoga, in ne najmanj Angleže same, je začudila odlična kretanja male švice, s katero je odklonila Churchillov poziv nevtralnemu državljanu, naj odkrito sstopijo v fronto zapadnih vojsk. Mnogi se sprašujejo, ali ni prevladala v Švici nemška miselnost in politična v ozadje simpatije, ki jih je brez dvoma gojila ogrona večina. Na prvi pogled se res zdi tako, če dobro premostimo in pretehtamo vse elemente, ki usmerjajo švicarsko zunanjo politiko (kolikor sploh moremo govoriti o njej), pridemo do zaključka, da je švica nekakša zrcalna slika Anglije in sicer predvsem, kar se tiče miselnosti.

Ze površen pogled na zemljevid nam jasno pokaže smer, ki se je mora držati mala zvezna republika. Stisnjena je med tri velike in močne sode, ki zdaj bolj ko kdaj prej ograjujejo njeno neodvisnost. Kakor hitro bi javno pokazala kaj več simpatij za to ali drugo sode. Ze Društvo narodov, ki ima svoj sedež v Ženevi, se je dolgo časa smatralo za »casus belli« med Nemčijo in Švico in v resnici je poslala Nemčija zvezni vladi v Bern nekaj »prijeteljskih nasvetov«, da bi kazalo zaradi ljubelega miru deložirati rekvizit in uporabiti nogočno palčico za kaj pametnejšega. Toda ta črni oblak je spulitel in švica je laže zadihala, seveda, z armado na mejah.

V lanskim jeseni je povzročilo precej viharja, ko je bil izvoljen za generala švicarske armade Guisan, francoski švicar. Seveda je nemški in deloma tudi Nemčiji prijazni domači tisk precej ostro reagiral in skušal vnesti med narod nezaupevanje, češ, general Guisan simpatizira s Francozi in prav lahko se zgodi, da bo dopustil francoski armadi prehod preko švice, da bo napadla Nemčijo z boka. A vsi napor propagande so bili zaman, ker Tellovi potomci dobro vedo, komu zaupajo tako odgovorno mesto, in tudi vedo, da bo varoval predvsem švicarske interese. Glavno načelo švicarske zunanje in notranje poli-

tike je varnost, svoboda in blaginja države in posameznika.

To je geslo, ki ima v Švici največ pristašev in ki edino ustreza mentaliteti državljanov. To stremenje je edino zmožno, da združi teassinskega kmeta, ki živi pod južnimi obronki Alp, ki nabira paradizničke, govori italijansko in je katoličan, z delavcem iz curiške tovarne, ki govori nemško in je protestant. In prav ta zavest in ljubezen do domovine je ključ do vse švicarske notranje in zunanje politike. To je vzrok, da ne morejo nikdar priti na površje ekstremni elementi, ker svoboda naroda in poedince je preveč dragocena, da bi jo kdor koli zaupal vodstvu še ne preizkušene politike skrajne desnice ali leve. Kljub temu, da social-demokratski tisk zelo vpliva na javno mnenje, se švicarski volilec ne da dosti motiti. Večina pravi: »Socialisti so zelo simpatični, a vodstva jim le ne moremo zaupati — so šele dve leti za oborožitev in narodno obrambo.«

In v takih stvareh prenese, kljub nenaklonjenosti do katerega državnega tutorstva vsak svobodoljubni švicar vmešavaje zvezne vlade, pa če tudi mimo ali pre-

ko kantonalne vlade. »Jaz sem vlada«, pravi, pa naj je bankir, kmet, delavec ali hotelski sluga v St. Moritzu, Curihu, Locarnu ali Ženevi.

Je pa še druga komponenta, ki vodi švicarsko politiko. Kot pretežno industrijska država (55 odst.) je švica navezana na uvoz skoraj vseh surovin, ki jih potrebuje. V tem stanju deli približno usodo Nemčije in mora voditi na vse strani prijazno politiko. Težko breme, ki ga mora nositi kot ostali nevtralnici, bi postalo le pretežko, če bi se jasno in odločno opredelila za katero koli izmed vojskujočih se držav. Vendar pa ne more prikriti, da so simpatije večine švicarjev na strani zapadnih vlesil in izvolitve Pilat-Golaza za predsednika republike se zdi nekaj dobrototen nasmešek aliansi, ker trenutno se nahajata na čelu države dva frankofila: general Guisan in prezident Pilat-Golaz, oba iz francosko govorečega kantona Vaud.

Pa tudi Francozi upoštevaajo Napoleoneve besede iz leta 1803: »Priroda nam je naklonila Švico za prijateljsko državo in samo norec bi jo hotel premagati!

Milan Gabersčik

Močna družina Močnikovih iz Ribniške doline

Francija ima pisatelje kot Emil Zola, ki je prikazoval bitke in žitek celih pokolenj iste rodbine. Enako dela zadnje čase Martin du Gard. A kje se bo vzelo slovenski perosuk, ki nam epsko predloči pomembna dela in duhovitosti znamenitega rodu, kakršni lončari ali krošnjari po belem božjem svetu z imenom Močnik & drugi?

Stari možanci in očanci se pripovedujejo, kako so Močnikovi iz Koruzne vasi za francoske debe in tam okoli noter iz Prezida na Hrvaškem tihotapili tobak. Ko je cesarski meščak ujel tako prenačsko sladke travice, ji je tovor seveda zaplenil in jo vprašal po naslovu, da bo pozneje še z denarno globo kaznovana:

»Povej že vendar, kako se pišeš!

»Jest? Mica Vidreke!

»Blajtarja« so kasneje zastopnik pozvedovali po osebi tega podpisu. Naši so en pasji drek, kakor se glasi Pohlinovala krepka nikalnica.

V slavnem ribniškem mestu imajo najstarejšo šolo, kar se tiče slovenskih pokrajin. Komaj so se naši prapradedi izpreobrili iz paganske vere, komaj so figo pokazali boginji Mokoši, po kateri se menda še danes imenuje ribniška vas Mokošino, že so si naredili srednjo šolo, opremljeno z zlato knjigo Sem je hodil hlače drgnit Močnikov France. Nekdo pa je izostal Učitelj ga drugi dan radovedno vprašuje:

»No, Francek, zakaj pa tebe ni bilo večeraj na spregledu?

»Naši sosedi sem kosti tolkel, gospod učenci« se odreže nadobudni potomec močnih Močnikov iz Koruzne vasi. Tedajci pa ves razred v bučen smeh ko so se mlade buče nahihale, se spet oglasi zastopnik znanosti: »Kaj praviš, komu si kosti tolkel?« Ko se je polegel novi val krahota, je zamudnik pojasnil, da soseda Mrčetač

ka pri končanju kupuje kosti ter jih v posebni peči žge, nakar jih taki delavci kakor naš jari junak drobitjo v prah in pepel. Na ta način pridobljeno moko živino rejci s pridom uporabljajo.

Francek je postal France. Čedalje pa je bil bolj odprte glave, ne samo kadar je zehal. Jurij Kolobrod mu je razodel skrivnosti raznih rastlin, ki se jim pravi: farske hlače, farske kapiče, hudičeve črešnje, mačkina rit, purmanov čampeli, kačije mleko, pasja smrt, trda rit, peklenjski jezik. Danes jih lahko najdeš v knjigi kanonika Janka Barleta iz Zagreba. Takrat jih še ni bilo. No, France, ki je že znal več ko hruske peči, je svoje znanje izkoristil v živalskem kraljestvu. Spoznal je razne tajnosti, o katerih se površnim opazovalcem pozemskega vrveža niti sanjalo ni To je dokazal v naslednji prigodi.

Nekdaj sedi pri Županovih v krčmi in se meči s prijatelji. Kar se zasliši krič: »Kača, kača!« Vsi planejo k vratom in uzro veliko zmijo, ki leze po veži proti gostilniški sobi Družba poskoči na peč, France pa sede na stol in čaka, da se živa vrvi priplazi bliže. Iz strahopetec na peči brije norce, češ kaj se plašijo! Medtem prispe brezgledna gostinja v izbo. France jo bistro pogleda in ta se takoj ustavi. Možak začne nekaj momljati, iz žepa potegne vrvice, stopi do kače in jo priveže za vrat. Bojazljivcem naroči, naj si preskrbe vsak po eno debelo nepredolgo palico. Eden naj udari po glavi, drugi po repu, tretji po sredi. Vse to pa šele tedaj, ko prižene žival na sredu vrta in veli: »Udri, zdaj!»

Vse se je natančno zgodilo kakor je France nasukal. Plazilica je pri teh pričah poginila. Krotilec ukaže, naj veliki kup kameinja, nasut okoli hiše, brž ko brž odpeljejo zakaj v njem se skriva še dosti zažge. Drugi dan so res odpeljali navlako in Močnikova napoved se je izkazala za pravilno. Mlade kače je France ubil in na mestu za kopal, odrasle pa je pokopal in jih odnesel v gadijo pri Koruzni vasi, kjer je imel lonec, da je strupenjačam jemal strup, zdravilo zoper pik Ozdravil je žival ali človeka in si s tem zaslužil marsikaj približek.

Eden močnih Močnikov iz Koruzne vasi je bil pravi vsejak. Nikoli se ni cemeril ali se čemeril. Nič ni bil podoben onemu tolažniku, ki se je preveč zavedal, da je na koncu koncev vsaka tolažba prav za prav puhla in prazna, in je to spoznanje takole oblikoval:

Veste, da to laž bo,
kar nam da tolažbo?

M Močnikov Boltežar se je bil v Nabrežini pri kraški korenini Caharjni nalezal klence.

ga izreka: »Pačica vesolja je več vredna ko sedem brentačev žalosti in tako je pogosto devetkrat, da ga je bilo zabavno poslušati.

Pri velikonočnem izpraševanju so ga g. župnik nagovorili:

»No, Boltežar, ti nam boš povedal, kaj je sveti zakon?»

»Sveti zakon je kurnik kamor kljujejo vse kure, ki so zunaj; iz njega pa stezajo vravote vse one, ki so notre!«

Drugo vprašanje se je glasilo: »Zdaj pa nam boš razložil deset božjih zapovedi.«

»Eh, gospod župnik, kaj bi jih razkladal. Če so bile že toliko časa lepo na kupu, naj še naprej ostanejo tako!«

»Ho, ho, ti se pa izmikaš! A zdel se ne boš več. Zato mi reci po pravici: Kaj si postal po svetem krstu?»

»Pravoverni katoliški kristian!«

»S kom se spoznavas?« nadaljuje duhovni, po vsej priliki Gorenjec, ki ne loči osebe (kom) od stvari (čim), a ki si je želel odgovora: »Z znamenjem svetega križa!«

»S kom se spoznavam?« reče nekoliko presenečen Močnikov Bolte iz Koruzne vasi.

»Vam je že gotovo, kdo na uho prinisel, da se z Mlakarjevo Jerico rada vidi-divale!«

★ ★ ★

Od močnih Močnikov v Koruzni vasi naj vam predstavim na hitro Miho, sejmarija. Nekdan je napovedal svoji ženi Špeli, da se je nakanil na semenj v Dobropolje. In glej. Drugo jutro vstane zarana, nakrmi ter napoji kljuse. Tedaj ga osedla, vzame vrečo suhe robe in že sedi v sedlu kakor sam Martin Krnan. Nato pože: »Hi! Pokor-na žival skoči v dir, da se kar pokadi. Ko naš sejmarija prijezdi do prvega ovinka, se spomni, da ni še zajtrkoval. »Dobro zrak je pol hrane, ta sodebni pregovor tačas še ni veljal. Torej hajd nazaj Ko prijaše domov, steče naglo v kuhinjo. Zena se ozre, češ po kaj se je že vrnil! On pa: »Špela, kje pa je moje kosilo?« Podprl si je rebra, rekel boljši polovici »zbogom« in oddirjal proti Dobropolju.

Po dveh urah in kakih minutih priklopota v Dobropolje. Ondi kar po tleh razstavi le-sene izdelke in se jame dreti:

»Kupite žlice, kuhališce, mešalke, zajemalke, polentárje, vilice, matje skledice. Danes jih dam za mali denar, jutri pa za-stoj!«

Prislo ni kdovekoliko ljudi, ki so ogledovali izloženo blago, barantali in kupili malo več ko nič. Okoli pete ure prične pospravljanje neprodanih ostankov. Ne s prav veseljem sročem odrine domov. Po trehurnu mu je krulilo, a zaslužek je bil prepričel, da bi bil smel misliti na gostilno. Da bi bil kje poprosil za latvico mleka in kos kruha ga je bilo sram: saj je bil prebuzil doma in so ga ljudje poznali.

Dumov grede zapazi na vrtu tik ograje visoko drevo polno zrelih češper. Najlepša veja je segala z žlahtnim sadom nad plot. Miha požeze svojega kopitarja skušnjavi čim bliže. Z eno nogo stopi na sedlo, z drugo na mejo in se loti obramba. Urno trga slastni sadež, ga devlje v usta tlačiti v žep in spušča pod srajco. V naglici pa se mu zaleti, da glasno zahrka. Konjček pa — misleč, da je gospodari dovolj tega zastojkarstva — se premakne in Miha telebne vznemel med koprive, bujne razrasle okolihi.

Opraskan opečen pomazan s češpovo mežgo teče do doma za svojim koruzetom. Ko se koruze ustavi v Koruzni vasi, Špela vpraša svojega moža: »I kaj si pa delal, da si ves v mehurjih in otolčen? Menda nisi koga v tepežu ubil!« On pa izena, da ga žena sumniči tolikega zločina ves razkačen zakriči: »Kaj ubil? Dobil, dobile!

Dolgo ni šel naš zdomar natč zdomi. Od poznejših znamenitih njegovih pohodov je držal eden na sveto Goro pri Gorici. Tam pa je po shodu vendarle prosil pri cerkoveniku za latvico kislega mleka. To pa se mu je kmalu maščevalo. Kakor tedaj ko je silive kradel, je tokrat stopil konju na hrbet, a z drugo nogo na plot. V tem opasnem okoliščini položaju pa mu je v samogovoru smuknilo na pamet, da je preglasno izustil »Kaj pa bi jaz sedajle dejal: Hi! Kleka, nebodijetrebja je že slišala in se prestopila. Nesrečni zdomar pade — rajši bi bil na trsti! Na srečo je bila že Soča blizu, da se je kolikor toliko ocedil. Toda to nečje do je že opisal njegov blagopokojni rojak Stanko Stankov.

★ ★ ★

Iz močne rodbine Močnikov v Koruzni vasi naj vam predstavim še enega zastopnika. Ta nam priklide na um znatno novej-

ši dogodek. Pred našim očesom stoji Močnikov Šiman. Drugi so mu rekli Šimon. Sem, kakor paš ljudje radi pretvarjajo prvotna imena v nečisto spukedrank, tako da nekemu njegovemu imenjaku pravijo — Šmuel! Šimon Močnik, da ga ne izpustimo iz rok, je bil nočni čuvaj v Sodražici, znatnem obrtnem in trgovskem središču, ki se omenja že l. 1082. Stvar se je primerila pred več leti, ko še ni bil avto poznan v vsaki vasi, saj je bil prašnikar celo po mestih redka prikazen.

Šiman je slednji večer vestno stražil, da ne bi trg pogorel kakor leta 1795 in 1848. Od desetih zvečer do dveh zjutraj je napovedal sleherno uro. Dolga leta je bil tudi grobar, zato ni poznal straha. Pri vsem tem se je neki večer tako prepadel, da je prihitel domov brez bradnice (holebarde) in svetilke.

Zena ga je doma vsa v skrbeh izpraševala, kaj se mu je pripetilo, vendar ji ni hotel nič razodeti. Drugo jutro pa je Močnikov Šimen pravil tržanom Sodražanom:

»Noč je bila kakor v rogu. Veste, da nisem plašan, pa mi je bilo kar nekako tesno pri sru. Ko zakličem na trgu opolnoči: Uraaa jee dvanaajst, hvaljen Jezus Kristus! se pripelje od Zigmarije na vozu brez konj sam bog nasvájur in obrne proti Zamostcu. Iz oči sta mu gorela dva velika ognja, iz repa pa manjši plamen. Dirjal je tako, kakor bi ga veter nesel, grozno je tulil, za njim je pa kar po peklju smrdelo. Veste, da nisem trepetlika, pa so mi lasje tako pokonci stali, da mi je klubok odneslo. Pravim vam, nekaj hudega se bo prej ali slej zgodilo v naši dolini!«

Ljudje se res del časa niso upali ponoči iz hiše v bojazni, da se bo vrag povrnil in jim kaj zoprega napletel. Šimen dotlej še ni videl avtomobila niti za dné, kaj šele ponoči. Bil je trdno prepričan, da se na ta način okrog vozi samo rogatega.

★ ★ ★

No, dragi bravci, ki imate ušesa ko zavci, ali sem vas preveril, da je družina Močnikov iz Koruzne vasi upesnitve vredna in celo potrebna? Da bi lahko postala za nas isto, kar je Molierovim rojakom ciklus Rougon-Macquart ali Les Thibault? Če pa ne, bi se vsaj kdo spomnil in nam ugodilo te ljudi po vzorcu Custerovega Tila Ulenispiegla.

Ako pa vas nisem pridobil za svoje mišljenje, bom moral ob prihodnjem pustu znova zbrati dokazov za svoje naziranje. Dotlej pa zdravi. Glejte, da vas krofi ne zavrnejo!

Pühkov Lúkek

NE ZAPOPADE

Sinko: »Očka! Ali ni rekel misionar, da morški ne nosijo obleke?«
Oče: »Da, tako je dejal.«
Sinko: »Zakaj si pa potem vrgel hlačni sump v puščico?«

ZAREKLO SE MU JE

Kaplan je nekdo pri pridigi rekel, ko je govoril o nenadni smrti:
»Ze marsikdo je sel zvečer spat zdrav in čil, zjutraj je pa mrtev vstal.«

Umetni kofein

Ker je uvoz sirovin, ki vsebujejo kofein, močno nazadoval, ni nemška kemična industrija prizadevala nadomestiti tudi to pomankanje. Kakor poročajo, ji je uspelo pridobivati pred vsem veliko več kofeina nego prej iz čaja, ne da bi izgubil kaj svojega okusa in arome. Ker pa to ne zadostuje za potrebe zdravilstva, je začela kofein pridolovati tudi sintetično, in sicer iz sečne kisline. Pri vsem tem je državna oblast seveda konsum kave in čaja, ki sta dajala prej vse kofein za zdravilne namene, vendarle omejila na najmanjšo mero. Postavila se je na stališče, da ne spadata med nenadomestljive življenske potrebe.

ko ga je poklicala Urška. Zdrnil se je, kakor človek, ki ga zbudiš iz globokega sna, ko ga je prišla Urška za roko in poprosila, naj gre v hišo. Globoko je vzdihnil stavec in se brez besede odpravil za njo.

V hiši je medtem že vse pospalo. Lenka je smrčala na svoji postelji, Blažon se je stegnil kar po klopi in ji vneto pomagal. Peter je zaspal na svojem ležišču in blažen smehljaj je ozarjal njegovo mlado lice. V sanjah je sledil Blažonovim prigodam in junaštvom, le s to razliko, da je zdaj bil on sam glavni junak. Stal je v strelskem jarku. Vsi njegovi tovariši so že ležali mrtvi na dnu jarka. Le on sam je še stal pokonci — miren, neranjiv, in je streljal na sovražnike. Z vsakim strelom je ubil enega in sovražnik ni mogel naprej. Nena-doma pa so se oddolili na oni strani za iz-pad. Iz jarkov, iz sleherne luknje v tleh se je prikazal po eden ali dva in so z divjim krikom tekli v smrt. Billi so divji možje, zaraščeni v lica, in oči njihovo so se globno svetile izpod ogromnih kučerm. Peter pa se ni bal! Junaško je vztrajal na mestu in streljal, da mu je zvonjalo nabojev. Tedaj so bili sovražniki že blizu in prvi so že vdrali v njegov jarek. Tedaj je Peter vzel sabljo in pričel klestiti po njih. Udrhal je na levo in pravo in nihče mu ni mogel do živega. Oni pa so mrtvi padali drug za drugim in že je bila cela grmada mrtičev pred njim. Tedaj so sovražniki uvideli, da je on, Peter, neranjiv, in so zbežali. Peter pa je stal sam tam med ubitimi in je ponosno gledal za njimi. Ni ga motilo in prav nič ni bilo strah, ko je gledal pred seboj mrtve ljudi, čitih ostelkele oči so bile uprte vanj. Ni ga motilo tarnanje ranjen-cev, ne potok krvi, ki mu je segel do kolena. Bil je junak, ni da bi se cemeril, če vidi kapljo krvi.

Tako je Peter v sanjah užival slast in čast nedosegnega junaka; tako se je približal idealu, kakor mu ga je naslavljal Blažon in bil to tudi obvladal svet.

Nikolaj Pirnat: Zima v Ljubljani

treba več ležati, so ga zaprli. V zaporu seveda spet ni dobil alkohola, niti ne cigare in drugih dobrot, s katerimi so ga razvajali v bolnici. To ga je zmordilo. Postal je vsaj na videz, pohlevnejši in je mirno čakal, kaj bodo napravili z njim. Po treh tednih zapora so ga izpustili na svobodo, obenem pa so ga odpustili iz vojaške službe kot nezmožnega za nadaljnjo službovanje v vojni.

Taka je bila Blažonova prva in zadnja vojna prigoda, ki jo je preživel trezen.

Takoj po prihodu v mesto je zavil v najbližjo krčmo in ostal tam do trde noči. In ostal je tam še do jutra, zakaj imel je že premehka kolena in ni mogel več naprej. Ko se je zjutraj predramil z ogromnim mačkom, je nadaljeval prav tam, kjer je omagal prejšnji večer. Tako je ostal v krčmi spet do večera in bi ostal še naprej, če ga ne bi bili že sili gostje s krčmarjem vred.

Naslednje jutro se je zbudi pred pragom gostilnjske hiše in ni vedel, kaj in kako bi. Bil je spet nezdravčen žojen, v žepu pa ni imel niti božjaka. In na je poslej ugalbal, kakorkoli je hotel, prav nič drugega mu ni kazalo, kakor da jo čim prej pobere domov.

In tako je zdaj sedel v hiši svoje sestre Lenke in si namakal suho grlo z njenim zdravilom za vse bolezni. Pripovedoval je čuda, da so vsi zijaali, a izmed vseh najbolj Peter. To kar je zdaj pripovedoval Blažon o vojni, je bilo vse drugače, kakor pa je govoril stric Joža. Vse je bilo lenše, čeprav mnogo bolj kravovo. Vse pa je bilo tako spretno zavito in spremenjeno, da krvi in mrtičev niti opazil nisi. Ostali so samo junaki, ožarjeni v slavi nedosegljivega junaštva. Nad vsemi neimenovanimi junaki pa je stal lik vojak Blažona kot mogočnega hrast sredi orlikavega borovja. Blažon je bil povsod. Blažon je bil vse. On je našel Ruše pod Przemyslom, pri Grodoku, pri Lvovu, pri Tanenbergu — o, sladiki Jezus, kaj je ta človek vse videl in doživel!

Miklavž je vlekol svoj vrvček in mirno poslušal. Le kadar je Blažon znil kakor predebelo, se je »ganj« in neverno, nekako

posmehljivo pogledal. Urška se tudi ni nič kaj zanimala za njegove storije, pač pa je Lenka kar visela na njegovih ustinah in zdaj pa zdaj pogledala po navzočih, češ: Glejte, moj brat! In je bila srečna in ponosna in nenadoma so jo spet strahovito zaboleli zobje...

Na Petra pa je učinkovalo Blažonovo pripovedovanje kakor doslej še nikoli nobena pridiga ne v šoli, ne doma in tudi ne v cerkvi. Strmel je v tega tujega moža, junaka ko v še nikdar videno čudo in ga v mislih spremljal na vseh njegovih poteh in pri vseh njegovih junaštvih. In mu je bil iskreno nevoščljiv za vse to. Predstavljal si je v duhu, kako in kaj bi vse on napravil, in je prišel do sklepa, da bolje, kakor je napravil Blažon, ni mogoče izpeljati take stvari. Nenadoma, da sam ni vedel kdaj, ga je obšla silna želja, da bi bil tudi on tak junak in bi družil poslušati njegove zgodbe in se čudil. V duhu si je slikal neverjetna junaštva, ki bi jih izvršil. Junaštva, ki bi vzbujala pri ljudih strmenje in globoko občudovanje, on bi pa rekel, da to nič ni. In bi se delal čisto mirnega, ko da bi res vse skupaj ne bilo vredno besede.

V tem je padel mrak in vse je postalo tiho in mirno. Se celo vojak v skednju so pospali. Le tam onkraj zora je neresteno votlo pogrmevalo in dražilo razbiječe živce. Urška je zrižgala leščerbo in pripravila večerjo, zakaj Lenka spet ni bila za rabo. Blažon je pa govoril kar naprej, poslušal ga je samo še Peter.

Miklavž je vstal in stonil pred prag. Ozrl se je v nebo in presodil, kako bo vreme prihodnji dan. Za trenutek je obvisel njegov pogled na vrhovih, za katerimi se je svetlikalo v temi in poblekavalo kakor poletna bliskavica. Miklavž je sledil temu poblskavanju in je šel z očmi proti fugu. Tam je morje. Do tja se ne vidi ker je predaleč. Toda blizu, tja proti fuzozahodu, tam so imeli velike reč. Za Gorico se tepejo, je pomislil. Pozledal je proti zahodu. »Tolmin. Koliko jih je že padlo tam!«

Nekaj težkega je lepo staremu možu na dušo, zakaj spominjal se je svojih otrok,

Jakoba in Jože, ki sta živela v prav takem poklu. Iskreno je čustvoval stari Miklavž z njima in z vsemi stotisoči in milijoni, ki so tedaj trpeli v vseh delih sveta. Pogled njegov pa je vrtal v temo, in kakor bi videl vse na dani, je odkrival njemu dobro znane kraje: Dobrožob, Tolmin, Sv. Mihael, Plave, Gorica, Sveta gora — vse je obhodel, vse videl Miklavž v svojih mladih letih. Toda takrat je bil mlaj, zdaj pa — zdaj se je vse to hinenovalo: Soška Fronta...

Se je prelotal z očmi stari Miklavž vso dolgo verigo gora od juga pa daleč tja proti severozapadu — povsod sam očenj.

Globok vzdih se je izvil starcu iz prsi in pogled njegov je poromal proti jasnemu, zvezdnemu nebu. Tako je obstal miren, skoraj negiben in duh njegov je uporno vpraševal: »Zakaj, zakaj vse to? Zakaj morajo ljudje toliko trpeti? Čemu v korist, komu v slavo? Bog! Ti, ki si vsamogodbi, ki ti je znana sleherna stvar, ki skrbiš za črva v zemlji in ptico v zraku — to poveš in to razložiš: Zakaj mora izmed vseh bitij, ki si jih prikladal v življenje, prestopiti največ gorja človek, ki si ga ustvaril po svoji podobnosti? Glej: Kamenval si Kajna, ki je ubil svojega brata, tukaj na ne vidiš, ko je postoperjen ta zločin? Prešli so zvonove, ki so peli v tvoje čelo in slavo, zdaj pa morijo in pobijajo z njimi ljudi, ki so poslušali njihov glas in te častili — svojega Boga! Pustite male k men! si rekel: zdaj pa ne vidiš otrok, ki trpe zapuščen po vsem širnem svetu in propadajo v grehu, ki si ga ti prikel! — Glej: stari so moji možjanci in počasne so misli — ne razumem tega. Zakaj, o Bog, mora biti tako? Zakaj mora brat ubiti brata, človek človeka? Velika so naša srca, mnogo lahko ljubimo, tudi sovražimo lahko; toda čemu bi ubijali ljudi, ki jih ne poznamo, ki so nam bratje in ki bi nam lahko stali ob strani in mi niti v bridkosti? In šo to pogled in presodi: star mož sem. Pretrenl sem mnogo. Vse svoje življenje sem zaral in vedno sem živel kakor se smodbi in kakor mora živeti človek. Vse bridkosti

sem prenesel in vedno sem potrpel in se vdal tvoji volji. Verovam sem, kakor sem se učil v mladih letih, in vedno sem ubogal tvoj glas, ki je govoril v moji vesti. — Zdaj pa, ko že stojim z eno nogo v grobu in se je skoro izteklo življenje moje, zdaj moral dvomiti v neskončno usmiljenost in dobrotljivost tvojo? O, večni Bog! Če vidiš to trpljenje — pomagaj, reši nas! Ustavi vojno in naj bo spet mir. Vrni otrokom očete, ki nimajo človeka da bi jim odrezal kruha... In spet bodo veselo zazvonili zvonovi aletujo, in človek bo klečal pred Teboj in hvallil v visoki pesmi usmiljenje tvoje...«

Miklavž je stegnil proti nebu svoje stare roke in slaba svetloba zvezd je trepetala v njegovih očeh. Nočni vetrček je mršil njegove bele lase in vdiral skozi tenko obleko, da se je tresel stavec, a ni čutil mrzava. Gledal je v visoko nebo in duša njegova je trepetala v silni boli. Ni mislil nase starec. Za človeka je prosil. Zanj, ki je prebit od kroglj in razčetverjen umiral samotno in ni vedel ntegov otrok, kaj je zavržal, da je moral tako izgubiti očeta... Ni vedela mati, zakaj je moral tako trpeti njen stari...

Gledal je stavec v visoko nebo in ni bilo več v njegovih mislih besed, s katerimi je častil Boga. Visoko je bilo nebo in na njem so veselo vztrpetavale svetle zvezde. Vztrpetavale so in si veselo pomočnikovale, kakor pomočniku mlad, prešeren fant izvoltenki svojevrsta srca. Prav tako so pomočnikovale in si jim bilo mar drobnega bitja, človeka, ki se je krivil pod težo nezamernega gorja.

Tedaj je stari Miklavž sklonil glavo in dolg trepet je pretresel vse njegovo telo. Še enkrat je objel povleč njegov vse vrhove, za katerimi je zlovoščje poblskavalo, in je vedel: vsak blisk, vsak pok, ki ga pri-se-ner, velja človeško življenje. A ne le eno! Tri... pet... deset! Tako umira in tako bo izkravlevo človeštvo, bičano in pribito na križ, ki si ga je postavilo samo...

Miklavž je stal s sklonjeno glavo in ni slišal, kdaj so zakrípala vrata, ni slišal,

Mladinski dnevi so minili...

Ilirija ima največ uspehov

Včeraj so v Planici zaključili mladinsko državno prvenstvo v smučanju, za katero so dali najboljša tekmovalca klubi Ilirija, Dovje-Mojstrana in Bratstvo — Hrovat, Polđa, Krznarič, Mežek, Mulej in druga so imena mladih smučarskih prvakov

RATECE, 4. februarja.

Davi pred pričetkom zaključnih tekem za mladinsko državno prvenstvo je bilo okrog male skakalnice že vse živo. Skupina najprilnejših pripravljencev in popravilcev nalet, doskok in iztek, tekmovalci pa so strokovnjaško motorni gladino ploskve svojih smuč in ugotovili o skorajšnjih tekmovalcih in njihovih rezultatih. Če bi jih takole z metom pomerili vse te naše skakače, bi morda kar več kakor tri četrta metra razlike lahko ugotovili med najkrajšim in najdaljšim. Zato pa so v volji za uspeh in ambicijo bili vsi kakor enaki. Mladino in naraščaj so namenili na malo skakalnico, za juniorje pa so pripravili težjo preizkušnjo — 40 metrsko. Ti so nastopili popoldne, a mladina je prisostvovala kot spalir navdušenih gledalcev. Tekmovalci so nastopili najprej v skokih za kombinacijo, nato pa v samostojnih skokih. Po najprej absolviranem poizkusnem skoku so v konkurenci vsi skakali po dvakrat. Eden najmočnejših smučarskih klubov Dovje-Mojstrana je pokazal, da je brez konkurence v kombinaciji. Tudi pri naraščaju je znani Janez Polđa z lahkoto in velikim naskokom osvojil prvo mesto. Pri samostojnih skokih je tekmoval 61 tekmovalcev. Splošne simpatije je pobral najmlajši skakač v državi, Ozvaldov Jože, čeprav se je dvakrat poveljal v snegu.

Juniorji popoldne na 40 metrski skakalnici so bili že kar veliki junaki, zla-

sti Mežek in Razingar, ki sta bila razred zase. Edino Ilirijan Gregori se jima je lahko približal. Zal je po kosilu začelo lahko snežiti in pritiskala je tudi megla, kar je oboje nekoliko vplivalo na uspehe. Imeli pa so juniorji popoldne boljše skakalnice kakor mladina, ker so mlajši nalet čisto zgladili. Vsak je namerjal hotel združiti preko mostu po svoji posebni smučari. Večino naslovov v mladinskem državnem prvenstvu je pobrala Ilirija, ki si je tudi z ogromno premočjo priborila pokal direktorja »Politike«. Zanimivo je, da je v konkurenci juniorjev Ilirija pustila za seboj vse tekmovalce, vsi ostali skupaj niso zmogli niti enega mesta.

Rezultati današnjega dne so bili naslednji:

Kombinacija

Juniorji: 1. Hrovat 286,5. 2. Kliner 241,5. 3. Kajzar 194. 4. Magister 185,5. 5. Kelih 174,6 (vsi Ilirija).

Naraščaj: 1. Polđa Janez (Dovje-Mojstrana) 292,5. 2. Razingar (Bratstvo) 277,5. 3. Makovec (I) 260,1. 4. Rožič (I) 258,1. 5. Zavrl (DM) 255,1. 6. Langus 251,1. 7. Cvetek (oba I) 182,6.

Mladina: 1. Krznarič 286. 2. Lihteneger 285,9. 3. Urbas 285,6. 4. Dornič (vsi Dovje - M.) 283,4. 5. Petrič (I) 283,3.

Samostojni skoki

Juniorji: 1. Mežik Janko (I) 144,2 (31,5, 32). 2. Bukovnik (Bratstvo) 143,7

(31, 32,5; najdaljši skok). 3. Gregori (I) 135,7 (29, 29,5). 4. Javornik (SmK Ljubljana) 125,5 (28,5, 29). 5. Rožič (I) 124,5 (27,5, 27,5). 6. Jeglič (I) 123,6 (26, 29,5). Sledi še 9 Ilirijanov, vmes je še Vrhunec (SmK Ljubljana) na 10. mestu.

Naraščaj: 1. Mulej (I) 137,3 (19, 20). 2. Ručigaj (Poljana - Kranj) 135 (20, 20). 3. Razingar Lojze (Bratstvo) 131,5 (19,5, 19,5). 4. Polđa (DM) 129,6 (19, 18,5). 5. Brun (Bratstvo) 129,6 (19, 19). 6. Grinar (I) 126,9 (19, 18,5). 7. Dornič 121,2. 8. Zavrl (oba DM) 121,2. Sledi še 6 Ilirijanov in dva iz Kranjske gore.

Mladina: 1. Krznarič (DM) 138,5 (19, 19). 2. Petrič Janez (I) 131 (19, 19,5). 3. Košir (SPD Kranjska gora) 129,5 (19, 19,5). 4. Dornič 126,7 (16,5, 18,5). 5. Lih teneger (oba DM) 126,6 (19, 17). 6. Radivojevič (Kranjska gora) 123,6 (18, 18,5).

Stanje točk za najuspešnejši klub in dario »Politike«: 1. Ilirija 5405,54. 2. Dovje - Mojstrana 1769,33. 3. Bratstvo, Jesenice 1037,21. 4. Smučarski klub Ljubljana 337,8. Vsega skupaj je vse tri dni nastopilo 120 tekmovalcev.

Po končanem tekmovalstvu je v rateški šoli predsednik dr. Stanko Lapajne ob navzočnosti zastopnika bana in saveznega delegata prof. Zaletla ter dr. Ferencaka razdelil mladim tekmovalcem okrog 50 praktičnih daril in tako zaključil ta uspešni mladinski smučarski praznik.

Še dve skakalni prireditvi

Včeraj sta kljub vlažnemu vremenu prav lepo uspeli dve skakalni tekmi, ena v Kamniku, druga pa v Betnavi pri Mariboru

LJUBLJANA, 4. februarja.

Iz živahnih kavarn ali toplih domov v Ljubljani današnja nedelja ni kazala na smuko... toda smučarskega vremena ne smemo soditi s teh dveh postojank. Zato ne sme nikogar presenetiti, če sta bili danes razen dvojnih skakalnih tekem v Planici še dve podobni prireditvi, in sicer v Kamniku in blizu Maribora, ki sta obe uspeli.

O njih smo prejeli naslednji poročili:

V Kamniku 800 gledalcev

Med 21 tekmovalci sta zmagala člana SmK Ljubljane, Vidle Andrej med seniorji in Božič Branko med juniorji.

Kljub slabemu in deževnemu vremenu so se danes vršile skakalne tekme na skakalnici v Kamniku. Snežne razmere so bile dobre. Dež, ki je sproti zmrazil, je omogočal dobro smuko in skakalnice je bila v prav dobrem stanju. Gledalcev je bilo kljub slabemu vremenu okrog 800. Tekmovalo je 21 skakačev, od teh 13 članov SmK Ljubljane in 8 SK Kamnika, in sicer v dveh razredih.

Rezultati v A razredu so bili naslednji: 1. Vidle Andrej (Ljubljana) 199,3 (28, 28, 28). 2. Janežič Milan (Kamnik) 192,4 (28, 28,5, 28). 3. Nedog Jože (Ljubljana) 182,3 (32 padec, 32, 32,5). 4. Mugerle Stanko (Ljubljana) 180,3 (27, 25,5, 26,5). 5. Potonik Lojze (Ljubljana) 177,3 (26, 24,5, 23,5). 6. Janežič Janez (Kamnik) 172,4 (27, 29, 28,5). Favorit Nedog je pri prvem skoku padel, sicer je imel dober stil. Vidle je boljši od tekme do tekme.

B razred: 1. Božič Branko (Ljubljana) 206,7 (27,5, 29, 29,5). 2. Sunker Ernest (Kamnik) 190,7 (28,5, 28, 28,5). 3. Zalokar Zoran (Lj.) 166 (30, 29,5, 28 padec). 4. Rogelj Peter (Lj.) 163,5. 5. Trpinč Milan (K.) 158,3. 6. Gorazd Borut (Lj.) 155,9.

Smučarski klub Ljubljana se je predstavil z novo gardo skakačev, ki izhajajo iz letošnje skakalne šole pod vodstvom klubskega trenerja Boga Sramla. Na današnji prireditvi so manjkali samo skakači, ki so v Garmisch - Partenkirchnu. Vsi skakači, zlasti Božič, Zalokar, Muger-

le, Vidle in Rogelj so pokazali izredno dober stil. Od Kamničanov se je posebno izkazal 13 letni Sunker, ki je pokazal prav odlično držo in dosegel velike daljave ter obeta, da se bo razvil v odličnega skakača. Tudi ostali iz Kamnika so mnogo napredovali in obetajo drugim skakačem že v bližnji bodočnosti ostro konkurenco. Na prireditvi sta bila sodnika Ante Gnidovec in Bogo Sramel.

Mariborska tekma

Najlepše darilo je prejel in prvak Maribora je postal član SPD Maribor — Božo Gajšek

MARIBOR, 4. februarja.

Na Pohorju so bile danes popoldne na podsavezni skakalnici v Betnavi skakalne tekme za prvenstvo Maribora, ki jih je organiziral in priredil mariborski zimsportski podsavez. Vreme današnji prireditvi ni bilo naklonjeno, ker je vse popoldne rahlo deževalo, a kljub temu se je

Konec v Ga-Pa

Včeraj so še v slalomu in v skokih vsa prva mesta pobrali Nemci — V alpski kombinaciji sta zmagala Cranz in Jennwein, med skakači pa je bil prvi Weiler

GA-PA, 4. februarja.

Danes je bil zaključni dan IV. zimsko-sportnega tedna, ki je imel na sporedu še dve važni konferenci, in sicer slalom, drugi del tekem za alpsko kombinacijo ter veliko skakalno prireditev na olimpijski skakalnici. Za tekme je vladalo že vse dni mnogo zanimanja, danes pa so prispele v Ga-Pa še nove množice gledalcev, ki so se že navsezgodaj odpravile na znane olimpijske terene pod Gudibergom.

Proga za slalom je potekala kakor leta 1936 z Gudiberga in je imela 200 m višinske razlike. Ta trasa spada med najtežje, kar jih je znanih po mednarodnih smučarskih in morajo na njej tekmovalci res pokazati višek sposobnosti.

Prve v slalomu so nastopile ženske, kmalu po 9. uri. Favoritinja tega slaloma, včerajšnja zmagovalka v smuku, Kristl Cranz je imela v prvi vožnji smolo, ki je že nekako tradicijska pri njej. Za progo je potrebovala čas 85,6 in sta bili kar dve njeni rivalinji Resch in Gärtner z 82,8 boljši od nje. Razumljivo je bilo že zato za drugo vožnjo vse še posebno napeto. Kristl Cranz je prestala tudi to hudo preizkušnjo in je v drugi vožnji potrebovala samo 77 sekund ter se tudi v slalomu plasirala na prvo mesto. Vrstni red je bil takle: 1. Cranz 162,8 sek. 2. Gärtner 164,7. 3. Gressl 171,7. Čehinja Behnhaurova je zasedla šesto mesto.

Takoj za ženskami so se začeli spustiti s starta moški. V ogromni konkurenci domačinov tudi v današnjem slalomu inomec niso mogli niti nikjer do pravega izveza. Glavna borba je potekala med znanimi nemškimi skakalci Jennweinom, Walchom, Pfeifferom, Wemmlom in drugimi. Edini ki jim je nekoliko mačal račune, je bil Italijan Cheroni, ki se pa na-

V hokeju so zmagali Čehi

Nemci so izpadli v borbi z Madžari, ti pa niso mogli nuditi nobenega pravega odpora Čehom

Mednarodni hokejski turnir, ki ga so izvedli v okviru letošnje mednarodne zimsko-sportnega tedna, se je končal danes popoldne s finalno tekmo med Čehi in Madžari, od katerih so Čehi prišli v finale z dvema zmagama nad Italijo in Slovaško, Madžari pa po enaki poti z zmago nad Nemčijo in Jugoslavijo. V številnih kaže potek tega turnirja naslednjo sliko:

zbralo ob vznožju Pohorja več tisoč gledalcev, ki so z zanimanjem sledili skakalnim tekam. Od 25 prijavljenih tekmovalcev jih je startalo 21, od teh eden izven konkurence.

Tehnični rezultati so bili naslednji: 1. Božo Gajšek (SPD Maribor) 140,2 (28, 28). 2. Fran Cop (SPD Maribor) 139,7 (27,5, 27). 3. Vinko Kavalar (Ilirija) 139,1 (29, 28). 4. Stanko Kordeš (Bratstvo) 138,6 (28,5, 24). 5. Skofič (SPD Maribor) 135,6 (26,5, 27). 6. Gregor Klančnik (Dovje - M.) 133,5 (29, 29). 7. Heier (Rapid) 124,6 (22, 25,5). 8. Razingar Tone (Bratstvo) 120,7 (27,5 padec, 27). 9. Kurt Welle (Maribor) 120 (23 padec, 24). 10. Ernest Marguč (SSK Maribor) 114 (27 padec, 27).

Izven konkurence je skočil Peupenig iz Inomosta, ki je postavil najdaljši skok dneva s 35 m. Dosedanji rekord skakalnice brani znani norveški skakač Gutormsen, ki je skočil 43 m. Organizacija je bila v splošnem dobra in se je tekmovalje končalo brez najmanjše nezdgo, čeprav je bilo mnogo padcev. Tekmovalje so obiskali tudi razni odlični predstavniki oblasti z generalom Golubovičem na čelu, sreska načelnika dr. Šiška in Eiletz in drugi. Zvečer je bil pri »Orlu« družabni večer, ki ga je priredil mariborski zimski-sportski podsavez in na katerem so bila razdeljena darila. Pokal župana dr. Juvana je prejel mladi Božo Gajšek kot prvak Maribora.

stiki je, da sta edini Češko-Moravska in Jugoslavija brez gola, toda tako, da prva ni prejela nobenega, zadnja pa ni ustrelila nobenega.

Zadnje izločilno tekmo so sinoči po 20. igrali Nemci z Madžari.

Madžarska : Nemčija 3 : 2

Ledni olimpijski stadion je bil sinoči nabit do zadnjega kotička. Nemška reprezentanca, ki je nastopila v najmočnejši postavi, je zaigrala s silnim elanom, toda imela je pri tem smolo, da je že do konca druge tretjine prejela dva nesrečna gola, med katerima je bil eden celo lasten. Madžari tudi niso držali križem rok, predvsem njihov odlični vodja napada Miklosz in tako je prišlo, da je bil pred začetkom zadnjega dela igre rezultat samo neodločen 2 : 2. V zadnji tretjini igre so Nemci v zavesti, da jih že s tem končnim izidom ne bo v finalu zaradi za gol manjše zmage nad Jugoslavijo, zastavili ves napor in poskušali za vsako ceno doseči zmagovalni gol. Toda prišlo je drugače! V 5. min. zadnje tretjine se je naenkrat utrgal Miklosz, v dolgem loku pobegnil okoli lastnih vrat ter se nato zapodil proti nemškemu голу in res ukanil nepravilnega vratarja Hoffmanna ter mu zabil tretji gol. Domači so od zdaj delali še na vse kriplje, da bi igra ostala vsaj neodločena, toda Madžari so se umaknili v obrambo in obdržali izid nespremenjen.

S to zmago se je Madžarska kvalificirala poleg Češko-Moravske, ki je že popoldne izločila Italijo, za drugača finalistka tega turnirja.

Danes popoldne ob 15.30 sta nastopili v finalu oha najboljši moštvi tega turnirja, in sicer Čehi in Madžari.

Češko-Moravska : Madžarska 6 : 0 (3 : 0, 1 : 0, 2 : 0)

Tudi za današnjo finalno tekmo je vladalo med tukanjnjim sportnim svetom ogromno zanimanje. Madžari so imeli še močno v nogah sinočno težko tekmo proti Nemcem, tako da so Čehi še lažje že kar od začetka prevzeli glavno besedo. V prvih 15 minutah so si že zagurali naskok treh

Veslaška partija

Predpust je bil tudi letos vesel

Zaradi draginje pa je bil manj zapravljen

Ljubljana, 4. februarja

Ljubljana je kljub resnim časom, kljub hudi draginji veselo rajala. Vse predpustne prireditve, ki jih je bila sinoči in tudi noč dolga vrsta, so bile deležne lepega obiska. Povsod je bilo veselo, toda eno se je opazilo: Prijatelji princa Karnevala so bolj previdno razmetavali denar. Nekatere prireditve so drage čase že same upoštevale in zato niso postavile cen s pribitkom, običajnim na veseljah.

Na pustno soboto polna opera

Lumpacij Vagabund, ta imenitna Nestrova burka, ki jo je z vložki in kupleti garniral mojster Štrifot, je glavna atrakcija predpustne sezone v naši operi in zato seveda ni čudno, da je bila tudi sinočna repriza kakor premiera pred dvema dnevo nabit polna. Občinstvo se je izvrstno zabavalo, kar je tudi prav, saj nam je v teh resnih in tegobnih časih malo porednega smeha in veselja več ko potrebno. Tudi nocojnja predstava ni zaostajala za sinočno. Seveda pa je treba reči, da so se vsi igralci res potrudili, da so nudili dovolj zabave.

Pomladno veselje na Taboru

Za prireditve v večjem slogu imamo zdaj prav za prav v Ljubljani na razpolago eno samo dvorano, in to je sokoški Tabor. Velika dvorana lahko pogoltno množico obiskovalcev, a še vedno nuprenatrpna. Tako je bilo tudi sinoči, ko se je storo in mlado zabavalo na sijajni maskeradi »Pomladno veselje«. Velika dvorana s stranskimi prostori vred je bila devizi ustrezno dekorirana: vsa v pomladnem cvetju. Skoraj je dehtelo po vijolicah, trobenticah in drugem nežnem cvetju. Orkester Grafike je oridno in neumorno udarjal prijetne melodije. Pari so se razigrano sukali. Marsikateri lepa maska je bila vmes, kar je le povečalo pustno razpoloženje.

Tudi SK Mars je rajal

V dvorani Delavske zbornice je bil sinoči ples marljivega Sportnega kluba »Marsa«, ki se je vršil pod pokroviteljstvom ministra za vojsko in mornarico, armijskega generala Milana Nedelca. Plesu je prisostvoval kot zastopnik pokrovitelja komandant dravske divizije divizijski general Stefanović s polkovnikom Komarčevićem, šefom štaba dravske divizije. Slavnostne go-to je predvzel predsednik kluba g. dr. Perko. Prireditelj je v vsakem oziru lepo uspeš. Obisk je bil izredno številen, saj je bila dvorana, ki je bila okrašena s karikatura-

proti prehladu lahko vzamete 1-2 ASPIRIN tablete

Ni drugega zdravila po imenu »Aspirin«, temveč edino le »Bayer«-jev Aspirin.

Opel. reg. pod št. št. 27492 od 22. XII. 1936.

golov in vse bolj, kolikor se je tekma blizala koncu, so se Madžari zmerom bolj umikali v obrambo. V tej tekmi tudi odlični Miklosz ni prišel do veljave, precej tudi zato, ker poleg sebe ni imel nobenega dovolj hitrega pomagača. Gole za Češko so zabili: Kučera 2 ter po enega Trojak, Pergl, Lončman in inž. Pacelt.

S to zmago si je češko hokejsko moštvo priborilo razpisani pokal za zmagovalca, darilo propagandnega ministra dr. Göttsbelsa, obenem pa potrdilo, da spada še zmerom med najmočnejše ekipe v Evropi, saj je bilo na tem turnirju zbrano razen Švice vse, kar kaj pomeni v hokeju na ledu.

Italijansko nogometno prvenstvo. Včeraj so v Italiji odigrali III. povratno kolo v tekмах za državno prvenstvo, ki je dalo naslednje izide: Milano : Genova 2:2, Lazio : Fiorentina 1:1, Torino : Novara 1:0, Bologna : Modena 1:0, Triestina : Juventus 6:2 (I), Venezia : Roma 2:2, Ambrosiana : Napoli 1:0, Liguria : Bari 1:0. V prvenstvu vodi Bologna s 26 točkami, njej pa sledita Genova s 24 in Ambrosiana s 23 točkami. Triestina se je po izletni zmagi nad Juventusom pomaknila na deveto mesto.

Redna trgovinska pogajanja z Nemčijo

Beograd, 4. febr. p. Nemška vlada je razila željo, da bi se stalni jugoslovanski-nemški gospodarski odbor sestel že 15. februarja v Berlinu. Na sestanku bodo razpravljali o vključitvi češko-moravskega protektorata v nemško carinsko področje ter o spremembah v trgovinsko-pravnih odnosih, potrebnih zaradi vključitve. Razen tega bodo razpravljali tudi o vseh onih vprašanjih, ki običajno pridejo na dnevni red rednega zasedanja odbora, o cenah, kontingentih, plačilnem prometu in tehničnih vprašanjih.

Naša vlada je zaprosila nemško, naj bi se pogajanja iz tehničnih razlogov odgodila do 20. t. m. Nemški odgovor se ni prišel, ni pa dvoma, da bo pritriljen.

mi nogometnega sporta, do kraja napolnjena.

Obrotniški ples v Kazini

Med številnimi predpustnimi prireditvami sobotnega večera je bil zlasti dobro obiskan ples naših obrtnikov v Kazini. Prosto, a okusno okrašeni prostori so se napolnili že kaj kmalu po napovedani uri in razvila se je prijetna, nepriljudna zabava s sodelovanjem orkestra vojaške godbe, ki je s svojim neumornim igranjem izvaljal na plesišče staro in mlado. Vrvež in gnetca pa sta vladala do konca tudi v dobro založenem bufetu, kjer je bilo jedi in pijače na pretek tudi za izbirneča. Sodeč po razpoloženju je sinočni obrtniški ples nov uspeh naših marljivih obrtnikov. Tako družabno kakor gmetno. Razveseljen je zlasti slednji, saj gre čisti dobitek za socialno podpornne namene v zvezi z našo javnostjo že dobro znanim domom jugoslovanskih obrtnikov na Govejku.

V »Belem carstvu« na Viču

Viška sokolska maskerada »V belem carstvu« je privabila sinoči rekordno število obiskovalcev. Marljivi bratje so srevali mladi dvorani v krasen bel gaj. Izredno učinkovit je bil vodomet sredi dvorane ob bajni razsvetljavi. Lelo lično je bil dkršen tudi buffet, kjer so sestre in bratje marljivo stregli posetnikom karnevala s kavo, likerji, slaščicami. Kdor se je hotel bolj sprostiti, je napravil skok v dancin, kjer je prav tako dobil vse, kar mu je pozeležlo srce. Največji »navale« pa je bil v baru, kjer so se točile izvrstne pijače. Vse je bilo zelo zadovoljno, zlasti ker je viški Sokol nastavlil v teh hudih časih »ljudske cene« vsem okrepčilom. Veselo karnevalsko razjanje je povzdignil še Falcton-jazz br. Grdine. Pri plesu je prišlo na svoj račun res staro in mlado. Občinstvo je bilo izredno zadovoljno in se ni hotelo ob napovedani uri ločiti od prijetne dvorane in prijaznih viških Sokolov. Uspeh je bil lep tudi v emotnem oziru. Kot zaključek let-šnjea karnevalskega rajanja bo na pustni torek ob 20. tradicionalni valček večer, ki naj bi bratsko vabimo sokoško članstvo in ostalo občinstvo. Vstopnina samo 5 din. Na ponovno svidenje!

Tradicionalna Slavčeva maskarada

Razume se, da je bila prijetna in vesela. Vršila se je v hotelu Metropola. Ima že svoje stare pristaje, ki vsi vedo povedati, da je na Slavčevem pustnem rajanju zabava najbolj nepriljudna in maske najbolj pester. Kaže, da je Slavec lahko tudi s gmetnim uspehom zadovoljen.

Ribolov kot port

Urejuje Davorin Kavčič. — Izdaja za konzorcij »Julius Stauso v Ljubljani. — Za naravno ussano d. d. kol tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.